

HAMSA YOGA

ॐ

ಹಂಸ ಯೋಗ

Vikrama Samvatsara

Tula Sankranti

ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ಸರ

ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ

October - 2000

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 2000

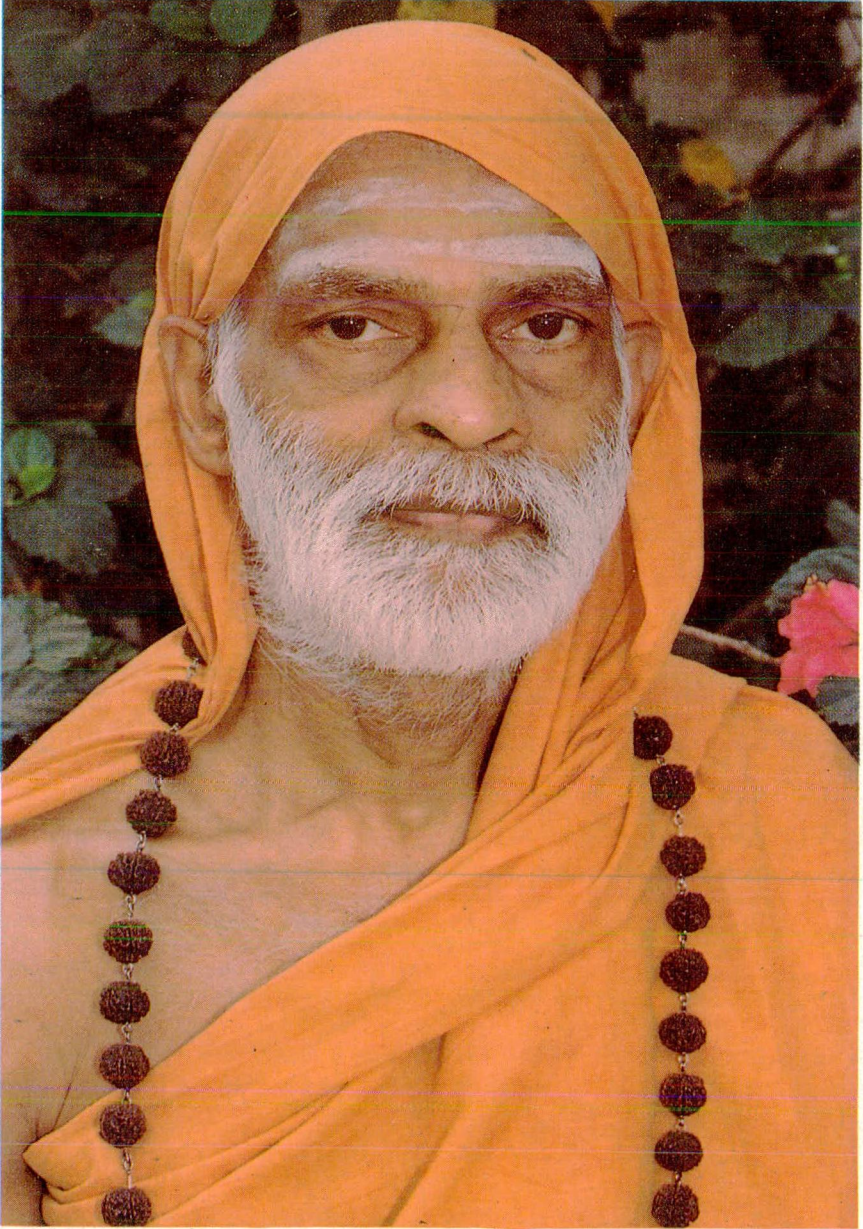
Vol - 2 Part - 3

ಸಂಪುಟ ೨ ಭಾಗ - ೩

॥ सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म ॥

Existence, Knowledge & Infinite is Brahma

ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಾಜೇಶ್ವರ

His Holiness SWAMI VIRAJESHWARA

HAMSA YOGA

ಹಂಸ ಯೋಗ

Vikrama Samvastara
Tula Sankranti
October - 2000

ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ಸರ
ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ
ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 2000

Volume - 2 Part - 3

ಸಂಪುಟ ೨ ಭಾಗ ೩

Published by :

Hamsa Ashramam

Anusoni, Via Kelamanglam, Tamilnadu - 635 133

Contents	P. No.
1. Kapilopadesha - IV - Swami Padmanabhananda	2
2. Rebirth - Swami Virajeshwara	9
3. Atma Vidya Vilasah - Prof. Kanchana Natarajan	13
4. Hamsa Uvacha - 7 -	20
5. ಕಪಿಲೋಪದೇಶ - ಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮನಾಭನಂದ	23
6. ಪುನರ್ಜನ್ಮ - ಭಾಗ 6 - ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಾಜೇಶ್ವರ	27
7. ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾವಿಲಾಸಃ - ಅನುವಾದ : ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ ಪದಕಿ (ಮೂಲ : ಪ್ರೊ. ಕಾಂಚನ ನಟರಾಜನ್) ...	33
8. ವೈದ್ಯೋನಾರಾಯಣೋಪದಿಃ - ಅನುವಾದ : ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ ಪದಕಿ	42

Annual Membership Rs. 60/-
Membership fee includes
free supply of Hamsa Yoga

ವಾರ್ಷಿಕ ಸದಸ್ಯತ್ವ : ರೂ. 60 /-
ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಸಯೋಗ ಉಚಿತ

KAPILOPADESHA - IV

Swami Padmanabhananda

विद्यानिधिं विश्ववन्द्यं भक्तिशास्त्र प्रबोधकम् ।
विद्यानन्दगुरुरवरं वन्दे विज्ञान सिद्धये ॥

सर्वागमानामाचारः प्रथमं परिकल्पते ।
आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः ॥

Achara ethical living is given first consideration in all Sasthras, because Dharma is based on Achara and Bhagavan Vishnu is the Lord of Dharma. Virtue lived through is Dharma and God is the embodiment and Lord of Virtues.

Dear Mother, there are certain basic virtues which have to be necessarily practiced, if you want to lead a spiritual life.

यमादिभिर्योगपथैरभ्यसन् श्रद्धयान्वितः ।
मयि भावेन सत्येन मत्कथाश्रवणेन च ..
सर्वभूतसमत्वेन निर्वैरेणाप्रसङ्ग तः ।
ब्रह्मचर्येण मौनेन स्वधर्मेण बलीयसा ॥
यद्वृच्छयोपलब्धेन सन्तुष्टा मितभुङ् मुनिः ।
विविक्तशरणः शान्तो मैत्रः करुण आत्मवान् ॥
सानुबन्धे च देहेऽस्मिन्नकुर्वन्सदाग्रहम् ।
ज्ञानेन दृष्टतत्त्वेन प्रकृतेः पुरुषस्य च ॥

(Bhgytam - III-27-6 to III-27-9)

To start with one has to adhere to Yama and other disciplines prescribed in the Yoga Sasthras. Sage Patanjali defines Yama and Niyamas thus in his Yoga Sasthras:

अहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहा यमाः ।

(Patanjali Y.S.- II-30)

Non-injury, truthfulness, non-thieving, continence, non-avariciousness are Yamas.

शौच सन्तोषतपः स्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानिनियमाः ।

(Patanjali Y S-II-32)

Purity, Contentment, austerity, study of scriptures and worship of God are the Niyamas.

Bhagavan Sri Krishna in reply to Uddhava's question defines Yama and Niyama in the Srimad Bhagavatha :

अहिंसा सत्यमस्तेयमसङ्गो ह्रीरसञ्चयः ।

आस्तिक्यं ब्रह्मचर्यं च मौनं स्थैर्यं क्षमाभयम् ॥

शौचं जपस्तपो होमः श्रद्धाऽऽतिथ्यं मदर्चनम् ।

तीर्थाटनं परार्थेहा तुष्टिाचार्यसेवनम् ॥

(Bhgytam-19-33,34)

Non-injury, truthfulness, non-thieving, non-attachment, modesty, non-hoarding, faith, continence, silence, firmness, forgiveness, fearlessness, purity, japa, austerity, Homa, dedication, hospitality, worship of God, pilgrimage to holy places, selfless Service, contentment and seva to Guru are Yamas and Niyamas.

Besides these Yamas and Niyamas, one has to develop devotion by hearing my various Lilas from saints. He should also view all beings equally with an even mind, bear no enmity to anyone nor any special attachment to anything or anyone. He should observe Brahmacharya, silence and discharge his prescribed duties sincerely. He should be happy with whatever is provided by divine dispensation, eat moderately, remain withdrawn to himself, calm, tranquil, but friendly and compassionate to all. He should not have attachment to his physical body and should feel the presence of God everywhere. The mind of anyone who practices these virtues will become totally pure and he will perceive intuitively Me the indweller in himself and in all beings.

Thus, the essence of the Upadesha which Bhagwan Kapila gave his mother Devahuti is that ethical life is the key to spirituality and anyone who adheres to dharma will be moving towards the goal. Having heard this, Mother Devahuti raised another question.

पुरुषं प्रकृतिर्ब्रह्मन्न विमुञ्चति कर्हिचित् ।
अन्योन्यापाश्रयत्वाच्च नित्यत्वादनयोः प्रभो ।
(Bh-III-27-17)

“Dear Lord, I understand that the Purusha and Prakriti are both eternal and are interdependent. From the element water, its taste is inseparable, even so, Prakriti and Purusha are inseparable . How then does one become liberated from Prakriti ? Kindly enlighten me”, Devahuti prayed to the Lord Kapila.

Bhagavan Kapila said, “ Dear Mother, you are correct. Prakriti binds Purusha and is the cause of all human suffering. It is very difficult to free Purusha from the grip of Prakriti. But it is not impossible to free the Purusha from the bondage of Prakriti. The technique of making the Purusha independent and free is known as Yoga.

यथा ह्यप्रतिबुद्धस्य प्रस्वापो ब्रह्मनर्थभृत् ।
स एव प्रतिबुद्धस्य न वै मोहाय कल्पते ॥
(Bhagavatm - III - 27-25)

Sometimes we see bad dreams during sleep. The nightmare experienced during dream disturbs us very much. There is no way to get rid of it. But the moment we wake up, there is no more fear and agony. Similarly, Prakriti will not bind or harm the one who has realised the Truth and has woken up to Reality.

The nightmare seen during sleep is of our own making. Similarly, the bondage which the jiva experiences is not due to Prakriti. It is because of our mistaken identification with the body, senses etc., due to ignorance. Ignorance causes a Vipareetha Bhavana.

अनित्याशुचिदुखानात्मसु नत्यशुचिसुखात्मरव्यातिरविद्या ।

(Pat - Yog - Sat II - 5)

The non-eternal is regarded as eternal, the impure as pure, the unpleasant as pleasant and the not-self as the self. This wrong notion is called ignorance.

अनिमित्तनिमित्तेन स्वधर्मेणामलात्मना ।

तीव्रया मयि भक्त्या च श्रुतसम्भृतयाचिरम् ॥

ज्ञानेन दृष्टतत्त्वेन वैराग्येण बलीयसा ।

तपो युक्तेन योगेन तीव्रेणात्मसमाधिना ॥

(Bhagavatm - III - 27-21)

Human birth is a rare gift of God. Having got a human birth, if one discharges his Svadharma as prescribed in the Shastras, he will be freed from desires in course of time. The mind becomes pure when it is purged of unwanted desires. Such a mind is fit to hear and ponder over the Lilas of Bhagavan. Continuous meditation and contemplation on Bhagavan's Lilas and stories helps to acquire devotion of a higher order. When Bhakthi dawns in the mind, it no more runs towards worldly objects, i.e., sense pleasures. In such a pure mind, knowledge dawns and Prakriti which used to bind the Purusha , slowly melts away, just as a stick which is used to kindle a fire, itself gets consumed in the fire.

कृतार्थं प्रति नष्टमप्यनष्टं तदन्यसाधारणात् ।

(Pat. Yog. Sat-II -22)

Prakriti is no more there for a person who has realised the Truth. But it exists for others.

योगस्य लक्षणं वक्ष्ये सबीजस्य नृपात्मजे ।

मनो येनैव विधिना प्रसन्नं याति सत्पथम् ॥

(Bhagvatm - III - 28 - 1)

Mother, I shall now explain to you the technique of Yoga meditation or contemplation where there is some support for the mind (aalambanam) to hold on to. By practicing meditation, the mind gains composure.

In order to raise a crop in particular land, it is necessary to till the soil, remove unwanted growth, stones etc., and make the land fit for cultivation. Similarly, in order to practice Yoga, i.e., to make the mind fit for meditation, preparation is needed. Patanjali Maharshi says in his Yoga Sutras:

योगाङ्गानुष्ठानादशुचिक्षये ज्ञानदीप्तिराविवेकख्यातेः ।

(Pat. Yog. Sat-II -28)

With the practice of the various limbs of Yoga, the impurities are destroyed which leads to wisdom, which culminates in knowledge. The mind has to be therefore prepared for meditation.

स्वधर्माचरणं शक्त्या विधर्माच्च निवर्तनम् ।

दैवाल्लब्धेन सन्तोष आत्मविच्चरणार्चनम् ॥

(Bhagvtn - III - 28 - 2)

To begin with, one has to discharge his prescribed duties sincerely and devotedly and refrain from doing unrighteous acts, and be contented with whatever he has. He should have a strong desire for liberation. He should avoid bad company and engage himself in the company of holy men. He should also practice Yama and Niyama which form the first two stages of Yoga Sadhana. He should develop mastery over his body by practicing any steady posture. He should then practice pranayama and also withdraw the senses running toward worldly objects and direct the mind towards the heart centre where he will have to meditate on the Lord. When a devotee has developed mastery over the first five angas of Yoga viz., Yama, Niyama, Asana, Pranayama and Pratyahara, he becomes eligible for meditation. The quality of the meditation improves with the quality and effectiveness of the practice of the first five angas.

All of us identify ourselves with the body. We all consider the non-self to be the self. The human intellect cannot contemplate on the absolute or Brahman which is devoid of attributes. The Shastras also therefore enjoin meditation on gross objects initially, with some form of support for the mind. Once the mind settles in the object of meditation, it can be freed later.

योगारम्भे मूर्तहरिममूर्तमथ चिन्तयेत् ।
स्थूले विनिर्जितं चित्तं ततः सूक्ष्मे शनैर्नयेत् ॥

(Yoga Sara Sangraha)

In the beginning, meditate on the gross form of Hari, who is really formless, and slowly go beyond the form. Having thus conquered the mind with meditation on a gross form, the mind has to be directed towards subtle aspects.

Bhagavan Kapila therefore instructs his mother Devahuti to meditate on Bhagavan Vishnu.

सञ्चिन्तयेद्भगवतश्चरणारविन्दं
वज्राङ्कुशध्वजसरोरूहलाञ्छनाद्यम् ।
उत्तुङ्गरक्तविलसन्नखचक्रवाल
ज्योत्स्नाभिराहतमहद्धृदयान्धकारम् ॥

(Bhagavatam - III - 28-2)

The devotee may meditate on the supreme brilliant form of Bhagavan Vishnu. To begin with, let him start meditation on the Lotus feet of the Lord which carry marks of the thunderbolt, goad flag and lotus and the lustrous nails which dispel ignorance in the heart of the devotee. The devotee may then proceed to meditate on the various limbs of the Lord one by one, the knees, the waist, the chest, the four hands, the face, the eyes etc. Then let him hold on to the beautiful form of Bhagavan in his mind unceasingly.

एवं हरौ भगवति प्रतिलब्धभावो
भक्त्याद्रवद्दय उत्पुलकः प्रमोदात्
औत्कण्ड्यबाष्पकलया मुहुरर्धमान
स्तच्चापि चित्तबडिशं शनकैर्वियुङ्क्ते ॥

(Bhagvtn - III - 28-34)

With the meditation, the devotee feels an absorbing love for the Lord. His heart melts in devotion and tears of joy inundate him. The mind which was holding on to the form of the Lord also withdraws, even as the flame of a lamp gets extinguished when the oil is exhausted. The mind merges as it were into the Lord and the meditator experiences the unique experience of the Absolute, the one without a second, and thus gets liberated from the grip of the Gunas and Prakriti.

(To be continued)

ॐ

DEEPAVALI GREETINGS

Swamishri wishes happy Deepavali to all devotees. May our spiritual light burn brighter everyday bringing peace and prosperity to us and the world. May we kindle the light of wisdom and drive out the darkness within the heart. May we develop deep devotion and may the Divinity deliver all from the bondage of Samsara.

Rebirth - VII

BHARATA'S ENCOUNTER WITH AND TEACHING TO KING RAHOOGANA

King Rahoogana, emperor of Sindhu Sawveera was going in a palanquin. On the way, the bearers fell short of one man, and were looking for a strong man to share the load of the palanquin. They saw robust Jadabharata idly roaming and employed him to carry the load. Bharata happily took the load, which was trivial for him. But he took care not to step on the crawling and creeping insects while walking. Carefully placing his feet on the path avoiding injury even to tiny creatures, he was out of step with the other porters and the palanquin got jerked and bumped. The king scolded Bharata; even then he continued in his own style. The other bearers complained "We can't have this new man. He deliberately walks to jolt the palanquin." Then Rahoogana ridiculed and scolded Bharata "Hey! Are you dead while alive ? You dare to ignore my command ? I will punish you like Yama punishes sinners. You are an arrogant sinner, intentionally doing so in spite of warning. You are very strong but are walking and tottering on level path like an ass as if overloaded carrying all the weight alone. You have so much disrespect for the king. You are treating me like an animal. I shall kick and beat you if you don't behave yourself."

Bharata listened silently, unperturbed, as a man in *samadhi* would do, as if he had not heard. Finally, when the king continued rebuking, Bharata spoke out: You are talking of path, porter and punishment(to me), but none of these exist for me. If there is load, it is for the one who carries it, path is for the walker. Fat, thin, sickness, hunger, pain, fear, quarrel, desire, young, old, sleep, love, hate, anger, pretty and ugly are all present in a person who is body-conscious, they are not in me. All that you say apply only to the body, not to the Atma; they do not apply to Me. "I am king, you are servant." Such feelings are only in practical world, not in Adhyatma. If you think you

should do for you. You may punish, or beat, this body, it will not affect me. I live in my own world unconcerned about the body. Your punishment will be like grinding powdered stone or like beating a lifeless stone." With these words Bharata calmly continued to carry the palanquin.

This little sermon pierced the heart of the king. It was not an ordinary reply of a worldly man but of a great spiritual master. Rahoogana had good spiritual and cultural background and was good at heart, but had the pride of a king. Now his pride and ego were shattered. Realising his sin against the great sage, he got down from the carriage, prostrated to the sage, begged his pardon and said, "Revered sage! Tell me who you are. Are you among the great Avadhootas like Bhagavan Dattatreya ? I am not afraid of Indra or Yama, but am afraid of Brahmana sages. Why are you wandering like a mad man and hiding your identity? I am on my way to meet the great *Siddha*, Kapila to seek his discipleship and guidance. Are you, by any chance, Bhagavan Kapila himself, coming incognito to test me ? Out of arrogance of power, I have insulted you, made you to carry my carriage. Please pardon my sins. Be merciful and redeem this sinner. Pray, tell me, how can I not punish the guilty, being a king. I shall incur sin if I do not do my duty (*Raja Dharma*). Doing one's duty according to Dharma is equal to serving God. Punishing the guilty cannot be wrong; it is *Kshatriya Dharma*. Please enlighten me on this !"

Bharata said "Though unwise, you are talking like a wise man. Duties pertain to worldly men, possessing Sattva, Rajas and Tamas. For them religious duties like worldly duties are also real. They are driven to their duty by the three Gunas which manifest as *Raga Dvesha* (love and hate). But for realised sages, worldly as well as *Vedic* duties are meaningless. Worldly man driven by desires engages himself in various duties. Mind is full of *vasanas*, and these *vasanas* are the cause of his taking birth in different wombs and worlds as God, angel, man, or demon, in order to enjoy pleasures of the physical body and he rotates in the wheel of *Kaala Chakra* (wheel of time). Pleasures also are mental imagery. As long as the mind exists, he is caught in the *Kaala Chakra*, remains a *Jeeva*, suffering pleasures and pains

through the body, sense organs and mind. Sages recognise the mind as the cause of the waking and dream states as well as bondage and liberation. A mind with thoughts and desires is itself bondage; desireless, thoughtless mind is liberation.

तस्मान्मनो लिङ्गमदोवदन्ति गुणागुणत्वस्य परावरस्य ।

गुणानुरक्त व्यसनाय जन्तोः मोक्षाय नैर्गुण्यमथो मनः स्यात् ॥

(Bhagavatam 5-11-7)

A wick with oil burns with light and smoke, without oil it gets extinguished and the light merges with *Agni*. Likewise *Vishaya asakta* mind falls in *samsara*; *Vishaya shoonya* mind gets free and merges with Brahma. The functions of the five sense organs, five motor organs, and one *ahankara* (ego) are the eleven activities of the mind. The five *tanmatras*, the five kinds of actions and the physical body, these eleven are the substrate. Sound, touch, form, taste, smell are the objects of the sense organs; excretion, copulation, walking, talking, giving and taking, are the actions of the motor organs; feeling "I and mine," pride and possessiveness, are the properties of the ego. The eleven activities of the mind, while working on the objects and the substrate, divide and subdivide according to desire, nature, inner feelings, and time, into thousands and millions of modifications. All these together are called *Kshetra* or field of activity.

The mind and its million modifications of *Kshetra* have no independent existence; they exist only in the presence of *Kshetrajna* or *Atma*. Mind has neither direct relation with nor does it influence the *Kshetrajna*; everything is imaginary creation by *Jeeva*, under delusion called *Maya*. *Jeeva* is only interested in Karma which puts him in more bondage and illusion. In the dream state and the waking state (which is also a dream) this *samsara* comes into projection; in deep dreamless sleep it disappears, all of which takes place in the presence of the *Kshetrajna*, who is merely an indifferent witness or the illuminator like the sun illuminating the earth, having nothing to do with billions and trillions of living beings on earth and their actions.

Kshetrajna in all the trillions of living beings is one and the same; He is the beginning and the end of the universe, himself without beginning and end, birth and death, all-pervading, all-knowing, all-powerful, self-effulgent, self-knowing, unknown and unknowable by *Kshetra*, and, as the indweller and knower in all beings, He is Vasudeva. Until a man conquers lust, anger and greed, and with wisdom (*Jnana*) overcomes Maya and liberates himself from this *mithya samsara* (illusory world), he keeps suffering. Mind is the greatest enemy of man. Even though it (*manas*) is unreal, nonexistent and a mere shadow, it keeps you deceived from the Reality. You cannot overcome this mind, which while behaving like a well-wisher and a friend, tries its utmost to destroy you. You must take refuge in a Guru and surrender to Him in order to kill this most illusive mind."

सहस्रशः शतशः कोटिशश्चक्षेत्रज्ञतो नमिथोन स्वतःस्युः ।

(Bhagavatam 5-11-11)

भ्रातृव्यमेनं तदभ्रवीर्यं मुपेक्षयाध्येधितमप्रमत्तः ।

गुरोर्हरेश्चरणोपासनास्त्रो जहि व्यलीकं स्वयमात्ममोषम्

(Bhagavatam 5-11-17)

Mind is your mighty enemy. By neglecting it, it will grow stronger. Even though it is false, it hides your real identity. Take refuge in Guru, Hari, and with the weapon of worshipping their holy feet, kill the enemy.

King Rahoogana said, "I prostrate to you, O! *Yogeshwara*! Your words are most soothing and comforting like *amrita* to a dying soul. Please tell me more. I am hungry for knowledge. You have experienced the bliss of *brahmananda* and are oblivious of the gross body. It is my great fortune to have come across you. I have many doubts. First, please explain to me the knowledge of *Adhyatma* in simpler language. You have said that work like lifting and carrying weight are all unreal, but to me all these are tangible and real, I don't understand how all this can be unreal."

(to be continued)

ATMA VIDYA VILASAH

(Of Sri Sadashiva Brahmendra Swaminah)

Prelude

SRI SADASIVA BRAHMENDRA SARASVATI or Sadasivendra was a great Jnani and one of the greatest Rajayogis of south India. He lived in the beginning of the 18th century near the modern industrial town of Karur. He was exceptionally brilliant while studying at the traditional Veda Pathasala on the holy bank of Kaveri, at Tiruvisanallur, a village in Tanjavoor district blessed with very many great scholars and noble souls. Sadasiva was married very young. His wife came of age just when his education was getting completed. When Sadasiva returned from his teacher's quarters, his mother was busy preparing a grand dinner for the home-coming of the daughter -in-law from her parents and the dinner was delayed in consequence. Sadasiva was hungry, but his mother scolded him for lack of patience to wait until the bridal party arrived. With hunger pangs, Sadasiva reflected "Wife has not yet even come home, and already I am denied my meal. This is only a prelude to the terrible misery that is yet to come." At once he made up his mind against the pleasures of family life, and wandered as an ascetic.

He found his spiritual Guru Parama Sivendra Sarasvati, and became adept in Rajayoga as well as in Vedanta. He was an invincible Tarkika (dialectician) and made it a habit to put to shame all that came to his Guru, with his witty arguments. When people complained of him to the Guru, the master said "Sadasiva, when

will you learn to keep your mouth shut?ö The disciple realised his weakness of uncontrollable tongue and took a vow of life-long silence(Mouna). He prostrated, begged forgiveness of his Guru, went away and wandered as a homeless, speechless mendicant. He cared not for food, clothing or shelter, but ate anything at any place, slept anywhere even over bare, open ground, and wore nothing, but wandered on wherever his feet led him, over mountains, forests and plains, intoxicated with supreme wisdom and submerged in blissful Brahmananda. He was one of the greatest Siddhas, a mighty saint and a lofty jivanmukta with many miracles taking place around him without his volition. In the later part of 18th century he informed that on particular day a certain Brahmana will bring a Banalinga from Banares which should be consecrated by the side of his Samadhi. Accordingly on the appointed day the Linga arrived from Banares, and Sadasivendra descended into the pit kept ready for his Samadhi and merged with Parabrahma at Nerur, near Karur, on the bank of Holy Kavery.

With unalloyed devotion and absolute non-dual wisdom, he has authored many works in Samskritam, of which Atma Vidya Vilasa is the most sublime in its purport

Gurudeva Swami Vidyananda was an ardent devotee of Sadasiva Brahmendra. Every day he sang SadasivendraÆs devotional compositions in his Bhajan sessions and got immersed in ecstatic joy.

The following is an elucidation on this Atmavidya Vilasa by our revered Gurudeva Swami Vidyananda, as reported here by Prof. Kanchana Natarajan of Delhi University.———Hamsa.

Introduction

The text *Atma Vidya Vilasa* of Sri Sadashiva Brahmendra can be understood by reflecting on the meaning of the verses 8 to 13 from the fifth chapter of *Srimad Bhagavad Gita* beginning from "Naiva Kincit Karomi iti yukto manyeta tatva vit...." to "Sarva karmani manasa sanyasyaste" which describe the characteristics of a Yoga yukta or the wise seer immersed in the Atman. The emphasis of the Gita is not so much on the performance of action, which in any case cannot be avoided, but on the cultivation of the right attitude towards action. Gita in fact endorses the fact that none can abandon action as long as the body lasts. This text lays emphasis on the kind of attitude that one ought to cultivate in order to remain unaffected by the fruit of action that may ensue after the accomplishment of the act - the fruit may be pleasurable or bitter. The wise person being absorbed in the tranquil self, does not get perturbed by the fruits of action. The yogi while revelling in the self alone, performs all the functional bodily actions such as eating, sleeping, and also involuntary actions like breathing. He is also very often engaged in works to earn her\his livelihood. The wise one's attitude to action is markedly different from an ordinary person's disposition. The latter indulges in action with great attachment, constantly desiring and seeking something or the other. Consequently, immense joy is felt when the desired action is accomplished and ofcourse, deep sorrow sets in when adverse results follow. Thus the ordinary human being is tossed and turned unceasingly by pleasure and pain and feels entrapped in a self-woven web.

A seeker longing to be free from the incessant cycle of pleasure and pain reflects on various experiences already undergone, thus becoming a silent introvert. With a progression in this direction, a genuine need is felt to learn from those who have already trodden the path. Accordingly, he seeks association with a wise teacher, which is possible only through good karmas performed through several births. He skillfully utilizes his time between serving and learning from his Guru. The seeker dwells in close proximity observing, listening, thinking and contemplating and thus rapidly understands the teaching. The

Guru carefully leads the disciple to exemplary wisdom by pointing to the experiences undergone daily in the three states, namely, the wakeful, dream, and deep sleep states. The analysis of and reflection on the dream and wakeful states are made to demonstrate to the enquirer that the experiences of those states are varied, changing and short-lived. They rise and fall like the waves in the ocean. Just as the waves have their source, support and their material, in the waters of the ocean, so too every state, like the wakeful etc, stand in need of a base or a substratum. The presence of the basic Awareness or Consciousness is indicative of the fact that it provides the source and material for all the states. Everything, every thought, rises and falls in this awareness. In the absence of consciousness, no thought could arise and no state is registered.

An analysis of the deep sleep state is indeed a valuable exercise. It appears as though, in that state, the mind has sunk into a deep and dense oblivion. A direct viewing of the wakeful and dream states is possible, while deep sleep state can only be reviewed in the subsequent waking states. Because the deep sleep state can only be recalled, but cannot be directly watched, it points to the fact that there was no object, or even a self-identifying-predicated-being as an observant subject. Silence and stillness pervade the deep sleep state. There arises no desire or a need for gratification, neither is there any awareness of one's social status nor physical/ biological nature. But as one awakens to the world of colours, sounds and objects - i.e., to the wakeful state, there is an immediate restoration of memory about the identity so carefully built and established .

An analysis of deep sleep also discloses to us the fact that silence and stillness could stem out of desirelessness and also in the absence of objects whatsoever. Colorless, silent, and engulfed in darkness, the deep sleep state, even though appearing worthless to a common wakeful mind, provides the base and material for the other two states. It is here that consciousness is freed of subject/object, knower/known, performer/performed divisions. Guided and goaded by the Guru, the disciple makes maximum use of this state for the purpose of understanding the nature and quality of the other two states. The

teacher however points to the disciple an absence of fulfilling appreciation of joy experienced in the deep sleep state. Nevertheless, retrospectively, even after waking up, the pleasant memory of peace and bliss lingers on. This peace and bliss was experienced despite the absence of objects in the deep sleep state.

A continuous reasoning of the wakeful and dream states acquaints us with the knowledge that they are more or less similar with the exception that the latter is more transient and short-lived than the former, and also that we may not go back again to the same dream objects. Dream seems to arise from the identity constructed in the wakeful state.

The teacher points out the merit of introspection on the actions done , the objects viewed, or the emotions felt in the dream which instantly disappears once there is an awakening from that state. The subject, the dreamer, who perceives the multiple objects, imagines that he is the performer of actions, and maintains such a view till that state is sublated by the wakeful state. This is extended to the performances in the wakeful state also, wherein action is only apparently done. The Yogi of the highest order, rejoicing in the Atman alone, does not see himself performing any action.

A parallel is thus drawn between the performance of an action in the dream state and the same in the waking state, This is a most useful and appropriate analogy that is drawn by the Vedantin to examine the nature and attitudes towards action. A dreamer - visualising in his/her dream as doing this or that or even being swayed by one emotion or the other - firmly believes that there is a real action being conducted. It is required for such a person to get up from sleep to realize that it was all the doings of the mind alone, as the person never got up from the cot or even opened a sense organ to see or hear a thing. There arises then the knowledge that "I neither moved nor saw nor performed any action while asleep. " Profound importance is given to this discovery wherein even an ordinary person steeped in body consciousness realizes that he never moved from the sleeping place.

This is the experience that one may undergo every day as one gets up from sleep, but being a daily occurrence, one could miss the great significance of this until the Sadguru - the merciful one - points out the purpose and dynamics of this daily phenomenon. The seeker is made aware of this and is asked to apply and extend this to wakeful experiences. The real aim of the Guru is to awaken the disciple to the fact that he in reality does not or indeed never ever did perform action.

The Guru does so by leading the chosen disciple from the known and mundane of journeys performed - a journey performed everyday from the recognized and familiarly experienced dream to the wakeful state - to the unknown, turiya, the final and the fourth state, attaining which one does not aspire anymore to undertake journeys of any nature. The great Guru thus enjoins the student to apply the dream analogy to all experiences, actions, attitudes towards action and emotions following them. The Guru unceasingly and relentlessly toils with the eligible disciple by constantly referring to this methodology and its application till there is a real awakening to the truth. The disciple eventually undergoes a transformation and there dawns the mystical and recondite wisdom that he/ she is and has never been a performer of action in any state - be it the wakeful state or the dream state. The sense of doership is now replaced by joyful aloofness and detachment. A renouncer of this stature remains totally apathetic to the results that may follow from the non-volitional activities that he/ she may have to discharge like eating, sleeping, seeing, hearing, touching etc. These activities are neither indulged in enthusiastically, nor resisted or suspended wilfully so long as the body remains. The sage remains unaffected by these movements of the body or the result ensuing from such motions.

Is the performance of an action in the waking state totally akin to that in the dream state ? Is there no action performed in the waking state and should it be discredited just as the dream experience ? The performance of action by the concerned person is not disputed or denied but it is only seen as a natural occurrence of the embodied state of being of the person. Just as, with the rising of the sun, various activities begin in the world. Though the sun is not in any way directing

or activating whatever is happening, yet life seems to be spinning around it. So too, with the mere presence of the Self, all activities are conducted by the various sense and motor organs. The Self does not participate in the activities, and the Yogi who has identified himself with the self, performs nothing but remains aloof and detached from all the happenings.

The text Atma Vidya Vilasa is highly enlightening for the seeker as it demonstrates the highest mystical absorption. It is as though the text intends to share with the seeker this wonderful achievement, sought and revelled in by the great sages time and again in this world. Perhaps the real purpose of the author of this work was not to enlighten anyone or prove his great achievement to the world. Such an advanced person of wisdom does not experience the frightful dualism of considering some as wise and others as lacking in wisdom and therefore in need of counselling. The text is perhaps an expression of his joy of revelling in the self, irrespective of there being an audience or not.

(To be continued)

CELEBRATION IN ASHRAMAM

Geetha Jayanthi : 7-12-2000 - Thursday

Hamsa Uvacha - 7

R. Ramana (Knoxville Tenn. USA).

9. My neighbouring Christians drag me to their congregation and try to indoctrinate me into their belief that Jesus is the only Saviour and redeemer of sins, therefore I should believe in Jesus. When pointed out that Jesus himself was crucified and suffered a great deal, how can he save others, they say he took the sins of others and saved them by suffering himself for their sins. Is that possible, someone suffering for somebody else's sins according to our Karma doctrine ?

Hamsa: The whole thing of someone suffering for somebody else's sins is a poor apology and an untenable excuse. It neither stands reason nor agrees with the Law of Karma.

नादत्ते कस्यचित्पापं न चैव सुकृतं विभुः ।

अज्ञानेनावृतं ज्ञानं तेन मुह्यन्ति जन्तवः ॥ (गीता 5 - 15)

सुखस्य दुःखस्य न कोऽपिदाता परोददातीति कुबुद्धिरेषा ।

अहं करोमीति वृथाभिमानः स्वकर्म सूत्रे ग्रथितो हि लोकः ॥

(Adhytma Ramayana)

1) Bhagavan does not take anyone's sins or virtues (papa or punya) nor does he impel any one into any action, every one guided by ignorance, is responsible for his own action and fruits thereof.

2) Nobody else gives the happiness and sorrow (sukha and duhkha); somebody else inflicts sukha - duhkha is a wrong belief, all pain and pleasures are interwoven with one's own karma. If one were to suffer for another's sins (papa) then he should also enjoy another's punya, then the whole world will be in chaos, everywhere there will be lawlessness. Even in human law it does not happen, how can it happen in God's law? No human law punishes one man for another's

crime,nor reward someone else for someone else's deeds. If a redeemer were to suffer for the sins of those he redeems,then for the same reason, when a doctor treats and cures patients,the doctor should get all the diseases of all the patients,and no man would like to be a doctor.Such a thing is not seen in the world. On the contrary, humanitarian doctors, giving unselfish service and free medicines are found to have divine healing powers to cure most difficult and impossible chronic diseases and they never contract the ailments of their patients. By the same token, if a teacher (or preacher) were to get all the ignorance of the students he teaches, he will soon become an ignorant fool, and unfit to teach, but such a thing is not seen to happen,instead knowledge actually grows with teaching and preaching. Similarly the effulgence and saintliness of a saint grows with more and more he redeems. Instead if he were to suffer with the sins of his followers, then he is not a saint,but a sinner indeed. Wicked persons trying to loot or hurt holy men, often give up their wickedness and get reformed; even wild animals become tamed in the presence of holy men but holy men do not become wicked, or like wild animals.

महदभिचारातिक्रमः कात्स्न्येनात्मने प्रति फलति ।

(Bhagvtn 5-9 -19)

An offence on great sages rebounds and becomes productive on the offender himself. This has been especially shown in the case of Bharata in the previous issue of Hamsa Yoga. Holy men never suffer by helping, serving or curing the sick and sinners. Be he a saint or sinner, prophet or proletariat, by doing good to others, he destroys his own sins and accrues punya (paropakaarah punyaya,paapaaya parapeedanam) and by hurting others he accrues only sins.

It is also well known that Tantriks, who stealthily enter into divine territory and misuse divine powers for self- aggrandisement, though successful in attaining high status and fame temporarily, are condemned and punished by the Divine law and made to suffer ignominious punishments under human law on earth, which of course is the direct consequence of their own sins(doin prohibited karma).

Jesus was son of God and was sent to redeem the sinners, therefore God ought to have absolved all Jesus's sins and kept him very pure and blemishless. Since God failed to do so in the case of his own Son, and allowed Jesus to suffer crucifixion in the hands of mortals, God is a powerless being, and no purpose will be served in worshipping such powerless God. Because under such a God a person of good merits entitled to go to heaven may go to hell and a sinner entitled to hell will go to heaven, and there will be chaos everywhere.

Such a wrong thing can never happen in our law of Karma. Law of Karma is Divine, absolute and infallible, nobody suffers for somebody else's sins, but his own sins. Papa and punya go along with the person wherever he goes at all times, and none can escape the retribution. What you enjoy and suffer in this life is the result of your own papa and punya garnered in your previous life or lives.

स्वपूर्वार्जित कर्मैव कारणं सुख दुःखयोः ॥

(Adytm Rama 2-6-5)

So also all the saints, prophets and incarnations who suffer, it is due to their Prarabdha-karma, which is preordained at the time of their birth, based on the karma of previous life, and certainly not the karma of their followers. None can escape Prarabda- karma, it must be endured, by sinners saints and prophets alike, and none can take up another's sins.

* * *

ಕಪಿಲೋಪದೇಶ - ಭಾಗ 3

- ಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮನಾಭಾನಂದ

ಭಗವಾನ್ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಜನನಿ ದೇವಹೂತಿಗೆ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅನಾದಿ, ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ, ನಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧ, ಶುದ್ಧ ಪುರುಷನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಥೋಪಿ ಪುರುಷೋ ನಾಜ್ಯತ ಪ್ರಾಕೃರ್ತಗುಣೈಃ |

ಅವಿಕಾರಾದಕರ್ತೃತ್ವಾನ್ನಿರ್ಗುಣತ್ವಾಜ್ಜಲಾರ್ಕವತ್ ||

(ಭಾಗವತ - 3 - 27 - 1)

ಹೇ ಮಾತೆ ಈ ದೇಹವೆಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ, ನಿರಾಕಾರವಾಗಿ ಕೂಟಸ್ಥನಾದ ಪುರುಷ ತಾನು ಮಾಡುವವನು (ಕೃತ್ವ), ತಾನು ಅನುಭವಿಸುವವನು (ಭೋಕ್ತೃತ್ವ) ಎನ್ನುವ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷೀಭಾವದಿಂದ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದ್ವಂದ್ವಗಳಾದ ಸುಖ-ದುಃಖ, ನೋವು-ನಲಿವು, ಆಸೆ-ನಿರಾಸೆಗಳಿಂದ ದೂರಾಗಿರುವನು. ಆಳವಾಗಿ, ಅಗಾಢವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನಾವು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಕಾಣಬಹುದು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ವೈಪರಿತ್ಯದಿಂದ, ಬಲವಾದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ, ಅಲೆಗಳು ರಭಸವಾಗಿ ಏಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಅಲೆಗಳ ರಭಸಕ್ಕೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ, ಕಲ್ಲಿನ ರಭಸದಿಂದ ನೀರು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾದಾಗ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬವೂ ಸಹ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮುಗ್ಧಮಗುವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ - ಸೂರ್ಯನೇ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಥವಾ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ - ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತನಾದ ಸೂರ್ಯ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ - ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆತನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮಾತ್ರ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ. ಇದೇ ರೀತಿ ದೇಹಧಾರಿಯಾದ “ಪುರುಷ” ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿವೇಶಿತನಾಗಿ, ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಾರೋಪದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ - ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಂಸಾರಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಾನೆ.

ಅರ್ಥ ಹ್ಯಾವಿದ್ಯಮಾನೇಽಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತೀರ್ನ ನಿವರ್ತತೆ |

ಧ್ಯಾಯತೋ ವಿಷಯಾನಸ್ಯ ಸ್ವಪ್ನೇಽರ್ಥಾಗಮೋ ಯಥಾ ||

(ಭಾ - 3-27-4)

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳು, ನೋಡುವ ದೃಶ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನಿಜವಲ್ಲ, ಮಿಥ್ಯೆ. ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾದ ಘಟನೆಗಳಂತೆಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಕನಸಿನಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗುವ ಜಾಗೃತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದು, ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು, ಎಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಕನಸು, ಭ್ರಾಂತಿ; ನಿಜವಲ್ಲ! ಅಂತ ಸಮಾಧಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನಸಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಅನುಭವಗಳು, ಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಿಜವೇ ಅಥವಾ ನಿಜವಲ್ಲವೇ (ಮಿಥ್ಯೆ) ಎಂದು ವಿವೇಚಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವಸ್ತುಗಳ, ದೃಶ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಂತಹ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗುತ್ತವೆ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ “ಸತ್ಯ” ಅನ್ನುವ ಅನುಭವವಿದ್ದರೆ, ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಮರಳಿದಾಗ, ಎಲ್ಲವೂ “ಮಿಥ್ಯೆ” ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಮತಗಳಿವೆ. “ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಸಾರ” ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೆಂದು ಗೋಚರಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಲ್ಲ “ಮಿಥ್ಯಾಸ್ವರೂಪದ್ದು” ಎಂದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಜನನ-ಮರಣ ಚಕ್ರದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಹೊರಬಂದು - ಅಮರತ್ವದ ಸಂಕೇತವಾದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು - ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥದ ಗುರಿ ಎಂದು ಒಂದೆಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಅದೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಮೋಕ್ಷ ಅನ್ನುವುದು. ಹೊಸದಾಗಿ ಪಡೆಯುವಂತಹದಲ್ಲ. “ಜ್ಞಾನ” ಅನ್ನುವುದು ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಂತಹದಲ್ಲ. ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ, “ಪುರುಷ” (ಆತ್ಮ) ಸ್ವಯಂ ಸಿದ್ಧ, ಪರಮಾನಂದದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ಬಂಧನಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕನಸು, ಭ್ರಾಂತಿ ಅನ್ನುವ “ಅರಿವು” ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಭವವೂ, ಸ್ಥಿತಿಯೂ “ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ”ವೆಂದೇ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳು, ದೃಶ್ಯಗಳು, ಅವಸ್ಥೆಗಳು, ದ್ವಂದ್ವಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ “ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ”ವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ನಾವು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತೇವೆ, ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಸ್ಥಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಸರ್ವವಿಧ ಅನುಭವಗಳು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಿಜವೆಂದು ತೋರುತ್ತವೆ, (ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯ). ಆದರೆ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಜಾಗೃತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಿದಾಗ ಅಂದರೆ ಕನಸು ಮುಗಿದು ತಕ್ಷಣ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ, ಕನಸನ್ನೇ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಅರಿವು, ಭ್ರಾಂತಿ ಮಾಯವಾಗಿ, ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಡಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲ “ಕೇವಲ ಮಿಥ್ಯೆ” ಎಂಬ ಹೊಸ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಳವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಸಾರದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ದ್ವಂದ್ವಗಳು, ಅನುಭವಗಳೂ ಸಹ ಒಂದು ವಿಧದ ಭ್ರಾಂತಿ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ

ದೃಶ್ಯಗಳಂತೆ, ಘಟನೆಗಳಂತೆ. ಈ ಸ್ಥೂಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನುಭವಗಳು, ಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಆಸೆ-ನಿರಾಸೆ, ಸುಖ-ದುಃಖ, ನೋವು-ನಲಿವುಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಮಿಥ್ಯಾರೂಪದ್ದು. ನಿಜವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ, ಆಳವಾದ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ಅಂತಃಸ್ಫುರಣದಿಂದ “ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯ” ನಿಜವಲ್ಲ, ನಿರಂತರವಲ್ಲ, ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಕನಸಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು, ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನಗಳು ನಿಜವೆಂದು ತೋರಿದರೂ - ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂಬ “ಅರಿವು” ಉಂಟಾದಾಗ, ಈ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯವೂ ಒಂದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ, ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಕನಸು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ “ಅರಿವು” ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸತ್ಯ. ಈ ರೀತಿ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಯು ದೇವಹೂತಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ ಕೊಡುವ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ “ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯ” ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸತ್ಯಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಕನಸಿನ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿದನು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ತಾಯಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಯು ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳಿದನು.

ಹೇ ಮಾತೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಸತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಮಿಥ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತದಾತ್ಮ್ಯಭಾವದಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಗವಂತನೆಡೆ ಹೋಗಲು ನಾವು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿರಂತರವಾದ ಯೋಗದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಆ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಕೃಪೆ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ಜೀವನದ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥದ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಬಹುದು.

ಅತ ಏವ ಶನೈಶ್ಚಿತ್ತಂ ಪ್ರಸಕ್ತಮಸತಾಂ ಪಥಿ |

ಭಕ್ತಿಯೋಗೇನ ತೀರ್ವಣಿ ಎರಕ್ತ್ಯಾ ಚ ನಯೇದ್ವಶಮ್ ||

(ಭಾ - 3-27-5)

ಹೇ ಜನನಿ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ ಆನಂದಗಳು ಹಾಗೂ ಭಗವಂತ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಕೆ ? ಅಥವಾ ಭಗವಂತನ ನಿರಂತರ ಸಾನಿಧ್ಯ, ಕೃಪೆ, ಪರಮಾನಂದ ಬೇಕೆ ? ಕೇವಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದರೆ, ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಭಗವಂತ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ತೀರ್ವ ಆಸೆ ಉಂಟಾದಾಗ, ಇತರ ಸುಖಗಳು, ಆಸೆಗಳು,

ತೃಣಪ್ರಾಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಆಸೆ, ಪ್ರೇಮ ಅತ್ಯಂತ ತೀರ್ವವಾದಾಗ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇತರ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಸೆಗಳ ಹಂಬಲ, ಮೋಹ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುವ 'ಸದಿಚ್ಛೆ' ಇತರ ಎಲ್ಲ ಆಸೆ, ಹಂಬಲ, ಮೋಹಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಬೇರಾವ ಆಸೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಗುರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು, ಸದಾ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನೂ ಸೇರುವ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. "ಆಸೆ" (ಕಾಮ) ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಜನ್ಯವಾದ, ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದ "ಆಸೆ" (ಕಾಮ) ಎನ್ನುವುದು ನಾನೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಧರ್ಮಾವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು ಕಾಮೋಽಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ ||

(ಭಗವದ್‌ಗೀತಾ - 7-2)

ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧವಲ್ಲದ ಕಾಮವೇ ನಾನು. ಶ್ರೀಮದ್ ಶಂಕರ ಭಗವದ್ಪಾದರು ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೇವಲ ತರ್ಕದಿಂದ, ಹುಟ್ಟುವಂತಹ ಪ್ರತಿ 'ಆಸೆ' (ಕಾಮ)ವು ಧರ್ಮವಿಷ್ಣುವಾದದ್ದೆ ಅಥವಾ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದೆ ಎಂದು ವಿವೇಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇ ಮೂಲ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಹೊರತು ಸ್ವಂತ ತರ್ಕವಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾನವನ ಸಂಸಾರಿಕ ಜೀವನದ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆ, ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಆಶ್ರಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅತಿಯಾದ, ಅನೈತಿಕ, ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾದ ದುರಾಸೆಗಳಲ್ಲ ಈ ಮೂಲಭೂತ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು, ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ಸಂಸಾರಬಂಧನದ, ಚಕ್ರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪಾರಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ, ಆಸೆಗಳು, ಹಂಬಲಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾ ಚಂಚಲಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸದಾ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅವಿವೇಕ, ಹಂಬಲಗಳು, ದುರಾಸೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಸಬೇಕು. ಆಶಾಪಾಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಭಗವತ್ ಪ್ರೇಮ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ವರ್ತನೆ, ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಕೇವಲ ಪೂಜನೀಯ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಹಂತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವುದೇ "ಆಚಾರ" ಮತ್ತು ಭಗವದ್ ಪೂಜೆ.

(ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಪುನರ್ಜನ್ಮ - ಭಾಗ 6

- ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಾಜೇಶ್ವರ

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಡ ಭರತನ ಕಥೆಯು ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಭಗವಂತನ ಮಾಯೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಜೀವಿಗಳ (ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರ) ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಸರಳ ಸುಂದರ ಉದಾಹರಣೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾದ ಭಾರತದೇಶದ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವೀರ ಕೃತ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಪಾರಂಗತ ದೊರೆ ಋಷಭದೇವನ ಮಗ. ಆತನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ವೇದ, ವೇದಾಂಗ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಧನುರ್ವಿದ್ಯೆ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜಧರ್ಮ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ನಿಷ್ಣಾತನಾದನಂತರ, ತಂದೆ ಋಷಭದೇವ, ಯುವರಾಜ ಭರತನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತಪಸ್ಸು, ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಯಾದನು. ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತರುವಾಯ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ, ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನೆ, ಸತ್ಯಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭರತವರ್ಷನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಪಾಲಕನಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪುತ್ರರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ, ಯಜ್ಞ, ಯಾಗ, ಹೋಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತರಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಯತಿಗಳನ್ನು, ಮುನಿಗಳನ್ನು ಸದಾ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ದಾಸ ಕೈಂಕರ್ಯದಿಂದ ಗೌರವಿಸುತ್ತ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದಾನಗಳನ್ನು ಸತ್ತಾತ್ರರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತ, ಸಾತ್ವಿಕನಾಗಿ ಬಾಳಿದನು.

ನಂತರ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿ ಬಯಸಿ, ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಐಹಿಕ ಸುಖ, ಭೋಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅರಣ್ಯವಾಸಿಯಾದನು. ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ, ಪವಿತ್ರ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಂಡಕೇ ನದೀ ತೀರದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಲು, ಪರ್ಣಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ - ಕಂದ, ಮೂಲ, ಫಲ ಭಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಶರೀರ ಯಾತ್ರೆ ನಡೆಸುತ್ತ ದಿನವೆಲ್ಲ ಧ್ಯಾನ, ಯೋಗ, ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲ ಬಂಧುಗಳು, ಆಶಾ ಪಾಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಿಂದ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿ, ಶಾಂತ, ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರ

ಫಲವಾಗಿ ಭರತನು - ಅತ್ಯಂತ ಗಾಢವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಶಾಂತಿ ಅನುಭವಿಸಿದನು. ಆತನ ಹೃದಯ ನಿರ್ಮಲ ಶುದ್ಧ ಹೃದಯವಾಗಿ, ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ ಯೋಗಿಯಾದನು.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಗಂಡಕೀ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಿರಲು, ತುಂಬು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ತಾಯಿ ಜಿಂಕೆಯೊಂದು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದ್ದ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜೋರಾಗಿ ಗುಟುರುಹಾಕಿ, ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನಲು ರಭಸದಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕರಾಳ ಮೃತ್ಯುವಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕಂಡು, ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ, ನಡುಗಿ, ಜಿಂಕೆ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಲು - ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಿಂದ, ತನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ನೆಗೆದು - ನದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ದಂಡೆಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು, ಹಾಗೂ ಆ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಝರ್ಝರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಜಿಂಕೆಯ ನೆಗೆತದ ರಭಸದಲ್ಲಿ, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಿದ್ದ ಮರಿ ಜಿಂಕೆ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಪ್ರಸವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕವಾಗಿ, ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ಭರತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮರಿ ಜಿಂಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಅನುಕಂಪ, ದಯೆ, ಕರುಣೆ ಉಂಟಾಗಿ ಆತನು ಅದನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಎತ್ತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಮರಿಜಿಂಕೆಯು ಆಶ್ರಮವಾಸಿಯಾಗಿ ಭರತನ ರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದಂತೆ ಭರತನಿಗೆ ಆ ಜಿಂಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಮೋಹವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದರ ಲಾಲನೆ - ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರೆತನು. ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ, ನಿರುಪದ್ರವಿ, ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ತನ್ನ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು - ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಚಿಗುರು ಹುಲ್ಲು, ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ಈ ಅನಾಥ ಜಿಂಕೆಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಬಂಧು, ಬಳಗ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಸದಾ ಅದರ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದನು. ದಿನಕಳೆದಂತೆ, ಭರತನ ಮೋಹ ಬಂಧನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಯಾವ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ರಾಜ್ಯ, ಭೋಗ, ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಯಾಗಿ, ಸಾಧನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದನೋ, ಆ ಪರಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಮರೆತು ಭರತನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಿಂಕೆಯ ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನಾದನು.

ತದನಂತರ, ಕಾಲನ ಕರೆ ಬಂದಾಗ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ ಆತನ ಸ್ತುತಿ ಪಟಲದಲ್ಲಿ ಮೂಡದೆ, ಜಿಂಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ತಾನು ಮೃತನಾದ ನಂತರ ಈ ಜಿಂಕೆಯ ಗತಿ ಏನು? ಯಾರು ಅದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವರು ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮೃತನಾದನು.

ಯಂ ಯಂ ವಾಪಿ ಸ್ಮರನ್ನಾವಂ ತ್ಯಜತ್ಯಂತೆ ಕಲೇವರಮ್ |

ತಂ ತಮೈವೇತಿ ಕೌಂತೇಯ ಸದಾ ತದ್ಭಾವಭಾವಿತಃ ||

(ಭಗವದ್ಗೀತೆ 8-6)

ಸಾಯುವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯು ಏನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ, ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆಯೋ, ತಾನು ಅದೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ (ಪುನರ್ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ).

ಭರತನು ಸಾವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾದಾಗ, ಜಿಂಕೆಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತ ಭಾವ ತಳೆದಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ರಾಜ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಅಧಿಕಾರ, ಸಂಪತ್ತು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠತೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಯೋಗದಿಂದ ನಿಯಮಿತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಆಪಾರ ಮೋಹವೇ ಬಂಧನ ವಾಗಿ, ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಸಹ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅಯ್ಯೋ ! ವಿಧಿ ವಿಲಾಸವೇ ! ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ, ತ್ಯಾಗ, ಶ್ರಮ, ಧರ್ಮಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಜೀವನ - ಮರಣ - ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಸುಳಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ, ಕಡೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಇಂದು ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತಲ್ಲ !

ಆತ್ಮಂತ ಗಹನವಾದ, ತರ್ಕಾತೀತವಾದ, ಊಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ, ನಿಖರವಾದ ದೈವಿಕ ಕರ್ಮನಿಯಮ (ವಿಧಿವಿಲಾಸ) ದಿಂದ ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಭರತನು ಶ್ರೇಷ್ಠಸಾಧಕ, ಮುನಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಿಂದ ಚ್ಯುತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವ ಪಾಪಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವಾದ ಋಷಭದೇವನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದು, ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಯಾವ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭರತನಾಗಿ, ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಅತಿ ಮೋಹವೇ ಬಂಧನವಾಗಿ (ಮಾಯೆಯ ಪ್ರಭಾವ) ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಪುನರ್ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ದೇಹದ ಬದಲು, ಜಿಂಕೆಯ ದೇಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾಯಿತು. (ವಿಜಾತೀಯ ಗರ್ಭ - Transmigra-

tion of soul to lower species). ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ದೈವೀ ಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಭೌತಿಕ, ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸೂತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವ ತಾನು ಏನು ಯೋಚಿಸುವನೋ ಅದೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಆಲೋಚನೆಗಳೇ ಆತನ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಕರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಆಲೋಚನೆಗಳು - ಕರ್ಮಗಳು, ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಸರಪಳಿಯ ಕೊಂಡಿಗಳಂತೆ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ. ಆಲೋಚನೆಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಕರ್ಮಗಳೂ ಸಹ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ಶುದ್ಧ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಅಥವಾ ಭಾವನೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣ, ನಡತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ, ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಮೊದಲು ಕುಲಂಕುಷವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ನಂತರ ಕರ್ಮ ಪ್ರೇರಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಉದಾ: ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಮೊದಲು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಟ್ಟಡ ಎನ್ನಾಸ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯ ನಕಾಶೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ? ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಮೆಂಟು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಕಲ್ಲು, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾವನೆಗಳು - ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಿದರೆ ಕರ್ಮಗಳು ತಮ್ಮ ಗತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭರತನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ಜಂಕಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಭರತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಸಾಫಲ್ಯವಾಗುವ ಬದಲು, ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ, ಜಂಕಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಜಂಕಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತಲ್ಲ, ಎಂಬ ವಿವೇಚನಾಯುಕ್ತ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಹೊದೆನಲ್ಲ ! ತನ್ನ ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಜಪ, ತಪ, ಆನುಷ್ಠಾನ, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವೈರ್ಭವಾದವಲ್ಲ ? ಎಂಬ ವ್ಯಥೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಜಂಕಿಯು ತನ್ನ ಕುಲ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೊರೆದು, ಎಲ್ಲರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ, ಮೊದಲು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಗಂಡಕೀ ನದಿ ತೀರದ ಆಶ್ರಮದ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪುಲಹ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ನಿರ್ಮಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಯಾಗ, ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಪವಿತ್ರ ವೇದ ಮಂತ್ರ ಪಠಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಭಗವದ್ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅದೇ ಗಂಡಕಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪತ್ನಿಯರೊಡಗೂಡಿದ, ಪವಿತ್ರ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಶಮ, ದಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ತಪಸ್ಸು, ತ್ಯಾಗಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದ ಸಾತ್ವಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಆತನು ಎರಡನೇಯ ಪತ್ನಿ ಒಂದು ಗಂಡು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ (ಅವಳಿ - ಜವಳಿ) ಜನ್ಮನೀಡಿದಾಗ, ಹಿಂದೆ ಜಂಕಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆದಿದ್ದ ಭರತನೇ ಅವಳ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಹುಟ್ಟಿನ ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಎರಡೂ ಜನ್ಮಗಳ, ಕರ್ಮಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಮರಣೆ ಇತ್ತು. ಆತನು ಸ್ವತಃ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯೋಗಿಯಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆತನ ತಂದೆಯು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ, ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರ, ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ, ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ, ನಿರಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಮೂಢನಂತೆ ಇದ್ದನು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಿ, ಅಂತರ್ಮುಖನಾಗಿ, ಭಗವಂತನ ಹಂಬಲದಿಂದ, ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ, ಮೂರ್ಖನಂತೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆತನು ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗಲೇ ಆತನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮೃತವಶರಾದರು. ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಂಧ ಮುಕ್ತನಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಭರತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸದೇ, ಈತನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಂಧು ಬಳಗ, ಸೋದರ, ಸೋದರಿ, ಜನಗಳು, ಎಲ್ಲರಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆರೆಯದೆ, ಸದಾ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ, ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದೆಂದು, ಮೂರ್ಖನಂತೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಂತೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತ ದೇಹದ ಉಡಿಗೆ, ತೊಡಿಗೆ, ಶೌಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವೀಯದೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕೊಳಕಿನಂತೆ, ಬಿಕ್ಕುಕನಂತೆ, ಕುರುಚಲು ಗಡ್ಡದ ಕೇಶರಾಶಿಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ, ಧುರ್ಗಂಧ ಸೂಸುವ, ಮಲಿನ, ಹರಿದ ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟವನಾಗಿ ಇರಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನರು, ಆತನ ಬಾಹ್ಯವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಿ, ಆತನ್ನು ಅಧಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಾಗೂ ಜಡ ಭರತ ಎಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚ, ಕೊಳಕೆ ಎಂದು ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಡಭರತನಿಗೂ ಸಹ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇದೆ. ಯಾರ ಬಂಧನವಿಲ್ಲದೆ, ಸರ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು, ಬಾಹ್ಯ, ಮಲಿನ ವೇಶದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಲ್ಪಮತಿಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಯಂಕರ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನ ಒಡೆಯನಿಗೆ, ಪುತ್ರ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಭದ್ರಕಾಳಿಗೆ ನರಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ನರಬಲಿಗಾಗಿ, ಮಾನವನನ್ನು ಅವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಡಭರತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲಾಯಿತು. ನರಬಲಿಗೆಂದು

ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವಾಗ ಜಡಭರತನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರದೆ ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದನು. ಆತನನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲು ಭದ್ರಕಾಳಿಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಡಭರತನನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿ, ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ, ಆತನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ಪುಷ್ಪಹಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯ ಎದುರು ತರಲಾಯಿತು. ಜಡಭರತನ ಶುಭ್ರವಾದ ದೇಹದಿಂದ, ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ ದೈವಿಕಳೆ, ಶಾಂತ ಭಾವ, ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು, ನರಬಲಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕಳ್ಳರ ನಾಯಕನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆತನಿಗೆ, ಕುಂಕುಮ, ಅರಿಷಿಣ, ಗಂಧಾನುಲೇಪನ ಮಾಡಿ, ಸರಸ್ವ ಅಭರಣಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ವಧಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಬಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷ ಬರುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯ ವಧೆಯೆಂದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಕಡು, ಕ್ಷಮೆಯಿಲ್ಲದ, ಹೀನ, ಅಪರಾಧ. ಇಂತಹ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಕಂಡು ದೇವಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ಕಳ್ಳರ ನಾಯಕ ಜಡಭರತನನ್ನು ವಧಿಸಲು, ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಭದ್ರಕಾಲಿ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಭಯಾನಕವಾದ ರೂಪದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ, ರಕ್ತಚಿಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವಳಾಗಿ, ಕೋರೆ ದಾಡೆಗಳಿಂದ ವಿಭೂಷಿತಳಾಗಿ, ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ರೌದ್ರಾಕಾರದಿಂದ, ಕೋಪಾವಿಷ್ಟದಿಂದ ದೇವಿಯು ಆವೀರ್ಭವಿಸಿ, ಭಯಂಕರವಾಗಿ ನಗುತ್ತ, ಕಳ್ಳರ ಒಡೆಯನನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಕಳ್ಳರನ್ನು, ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕಿದಳು. ಆ ತಾಮಸಿಕ ಉಗ್ರ, ಕಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇವಿಯು ಎಲ್ಲ ಕಳ್ಳರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ನರ್ತಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಜಡಭರತನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದಳು.

ವಿವರವೇ ಬಿಲು ಮಹದಭಿಚಾರಾತಿಕ್ರಮ: ಕಾತ್ಯೇನೇ ಆತ್ಮನೇ ಫಲತಿ ||

(ಭಾಗವತ 5 - 9 - 19)

ಸತ್ತುರುಷರ ಮೇಲೆ ಎಸಗಿದ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳು, ದುಷ್ಕರ್ಮಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಒಬ್ಬ ಋಷಿ, ಮುನಿ, ಸತ್ತುರುಷ, ಯತಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ನಿಮಗೇ ಮುಳುವಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ತುರುಷರಿಗೆ ಕರ್ಮದ ಫಲ ಅಂಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೈವಿಕ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ, ಅತ್ಯಂತ ಗಹನವಾದ ತೀರ್ಪು. ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪಾಪಿಗಳೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಆಲೋಚನೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

(ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಓಂ ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ
ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾ ವಿಲಾಸಃ
(ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ ವಿರಚಿತ)

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ : ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿದ್ಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ
ನಿರೂಪಣೆ : ಪ್ರೊ. ಕಾಂಚನಾ ನಟರಾಜನ್, ದೆಹಲಿ

ಗಾಯಂತಂ ರಾಮಕೃಷ್ಣೇತಿ ಮಧುರಂ ಮಧುರಾಕ್ಷರಮ್ /
ವಿದ್ಯಾನಂದ ಗುರುವರಂ ವಂದೇ ವೀಣಾವಿಶಾರದಮ್ //

ಪೀಠಿಕೆ :

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ, ಸರಸ್ವತಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೂ, ಅವಧೂತರೂ, ರಾಜಯೋಗಿಗಳೂ ಆದ ಪರಮಜ್ಞಾನಿ. 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಗರವಾದ ಕರೂರಿನ ಸಮೀಪ (ನೆರೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ) ಜೀವಿಸಿದ್ದರು. ಪವಿತ್ರ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ತೀರದ, ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ, ವೇದಪಾರಂಗತ, ಶ್ರೋತ್ರಿಯ, ಪಂಡಿತರಿಂದ ತುಂಬಿದ ತಿರುವಾಸಿನಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಸನಾತನ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮನುಸಾರವಾಗಿ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ವೇದ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೌರುಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಯಿತುಮತಿಯಾದ್ದರಿಂದ, ಸೊಸೆಯ ಮನೆತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಗು ನಿಶೇಕವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಅವರ ಮಾತೆ ಅದ್ವಾರಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸದಾಶಿವ ಅವರು ಗುರುಕುಲದಿಂದ ಸ್ವಗೃಹಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಭರ್ಜರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಡಗರ ಕೋಲಾಹಲದ ಕಲರವ ತುಂಬಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಸದಾಶಿವ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಹಸಿವೆಯಾಗಿ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬೇಗ ಊಟ ಹಾಕುವಂತೆ ಅವಸರಿಸಿದರು. ಊಟಕ್ಕೇನು ಅವಸರ ? ಸೊಸೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮನೆಯವರು ಬರಲಿ ನಂತರ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು ಎಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ತಾಯಿ ಭೇಡಿಸಿದರು. ಆತುರದಿಂದ ಊಟ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಾಶಿವ ಅವರು ಅರೆಕ್ಷಣ ಅವಾಕ್ಕಾದರು ! ತಟ್ಟನೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಎಲ ! ಎಲ ! ಏನಿದು ವಿಚಿತ್ರ ? ಸಂಸಾರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆನಲ್ಲ ? ಪತ್ನಿ ಇನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ

ತಾಯಿಗೆ ಹಸಿದು ಬಂದ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಅಸಡ್ಡೆ ! ಉದಾಸೀನ ! ಇನ್ನು ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತಾಪತ್ರಯ, ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು ? ಮುಂಬರುವ ಘೋರವಾದ, ದುಃಖಮಯವಾದ, ಆಸೆ-ನಿರಾಸೆಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇದು ಮುನ್ನೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ 'ಸಂಸಾರ' ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಮೇಲೇಳದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗುತ್ತ ಅಸಾಹಯಕನಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಮನನದಿಂದ, ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಸತ್‌ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ, ಬಂಧು, ಬಾಂಧವ, ತಾಯಿ, ಮಡದಿ, ಆಪ್ತರು, ಇಷ್ಟರು, ಮಿತ್ರರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತೊರೆದು ಮೋಹಬಂಧನದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಿ, ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿ, ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು, ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಅರೆಸುತ್ತ ಅಲೆದಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ದೈವ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ, ಪರಮಯೋಗಿಗಳು, ರಾಜಯೋಗಿಗಳು, ದಹರವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನರೂ, ಮಹಾತ್ಮರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪರಮ ಶಿವೇಂದ್ರ, ಸರಸ್ವತಿಯವರು ಸದಾಶಿವ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಎರೆದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದ ಸದಾಶಿವ ಅವರು ರಾಜಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಯನ, ಶ್ರವಣ, ಮನನ ನಿರಿದ್ಧಾಸನಗಳಿಂದ, ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನೆಯಿಂದ, ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದರು. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಅವರು ಮೊದಮೊದಲು, ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾನ್ ಪಂಡಿತರನ್ನು, ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಅವರು ಸೋತು ಅವಮಾನಿತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೊನೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗುರುಗಳ ಕಿವಿ ತಲುಪಲು, ಅವರು ಸದಾಶಿವ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು - "ಸದಾಶಿವ, ಯಾವಾಗಲೂ, ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಚರ್ಚೆ ? ಮೌನದಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇನು ?" ಎಂದರು.

ಆಗ ಸದಾಶಿವ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ, ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ, ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಮೌನವೃತ್ತ ಆಚರಿಸುವ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಗುರುವಿಗೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಕಷ್ಟಮಯಾಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಪಾರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ ಪರ್ಯಟನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಹಾರ, ಶಯನ, ಬಟ್ಟೆ, ಸ್ಥಳಗಳ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೇ ಭುಂಜಿಸುತ್ತ, ಕಾಲುಗಳು ಎಳೆದತ್ತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತ, ದೇಹದ ಮಮಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವೀಯದೆ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆ, ಶುಭ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ 'ಅಹಂಕಾರ'ವನ್ನು ಲಯಗೊಳಿಸಿ, ಕಾಡು, ಬೆಟ್ಟ, ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳ, ಊರು, ಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನದೆ, ಕಾವೇರಿ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ವಿರಕ್ತರಾಗಿ, ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಆತ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ನಿರತರಾಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ, ಅನವರತ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು, ಶಾಂತರಾಗಿ, ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳು ಅವರ

ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೂ, ಅವಧೂತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪವಾಡಸದೃಷ ಘಟನೆಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಶರೀರ ತ್ಯಾಗದ ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನದಂದು ಕಾಶಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬನಲಿಂಗ ಒಂದನ್ನು ತರುವುದಾಗಿಯೂ, ಅಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಜೀವಸಮಾಧಿ ಹೊಂದುವುದಾಗಿಯೂ, ಸಮಾಧಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆ ಬನಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕರೂರಿನ ಸಮೀಪವಿರುವ ನೆರೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನದಂದು, ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿ ತೋಡಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾದ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರು - ಯೋಗ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಜೀವ ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮೀಭೂತರಾದರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬನಲಿಂಗದೊಂದಿಗೆ ನೆರೂರನ್ನು ತಲುಪಿದನು. ಅದನ್ನು ಸಮಾಧಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಭದ್ರ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರು ಅನೇಕ, ಅಲೌಕಿಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು, ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೃತಿರತ್ನ, “ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾವಿಲಾಸಃ”.

ಗುರುದೇವರಾದ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿದ್ಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರು ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರ ಪರಮಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅನುದಿನವೂ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಭಜನಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ವಿಲಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಗುರುದೇವರು ನೀಡಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ದಹಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರೊ. ಕಾಂಚನಾ ನಟರಾಜನ್ ಅವರು ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿರೂಪಣೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ.

- ಹಂಸ

ಮುನ್ನುಡಿ (ಉಪೋದ್ಘಾತ) :

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ 5ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ “ನೈವಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಕರೋಮಿ ಇತಿ ಯುಕ್ತೋ ಮನ್ಯೇತ ತತ್ಪವಿತ್...” ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ “ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ಮನಸಾ ಸನ್ಯಾಸ್ಯಸ್ತೇ.....” ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ಬರುವ 8ರಿಂದ 13 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಆತ್ಮನ ಸ್ವಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತ ಯೋಗಯುಕ್ತನಾದ ಜ್ಞಾನಿಯ ವರ್ಣನೆ

ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ ವಿರಚಿತ “ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾ ವಿಲಾಸಃ” ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಕರ್ಮಗಳ (ವೃತ್ತಿಗಳ) ಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಚು ಕೊಡದೆ, ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ತಕ್ಕ ಮನೋಬಲದ ಮೇಲೆ ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದೇಹವಿರುವವರೆಗೂ, ಯಾರೂ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅಕರ್ಮಿಗಳಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶಸಾರ. ನಿರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನಾಗಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಅದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಸಂತೋಷದಾಯಕ ಅಥವಾ ದುಃಖದಾಯಕ ಫಲಗಳ (ಪರಿಣಾಮಗಳ) ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನೀತಿ, ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೀತೆಯು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಾರಾಮ (ಆತ್ಮನಿಷ್ಠ)ನಾಗಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಯು ಕರ್ಮಫಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ವಿಚಲಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಸಹ ಆಹಾರ ಭಕ್ಷಣೆ, ವಿಸರ್ಜನೆ, ಮಲಗುವುದು, ಎಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರಂತೆ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆ, ಪೋಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿವಿಧ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು (ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ) ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಿಂತ ಯೋಗಾರೂಢನಾದ ಜ್ಞಾನಿಯು ವಿಭಿನ್ನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಶಾಯಕನಾಗಿ, ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ, ಮೋಹ ಪರವಶನಾಗಿ, ಯಾವತ್ತೂ ಇಷ್ಟವಾದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನೇ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಸೆಗಳು ನೆರವೇರುವಂತಹ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆತರೆ ಆನಂದತುಂದಿಲನಾಗುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಸಾಫಲ್ಯಗೊಳ್ಳದೆ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿದಾಗ, ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಿತನಾಗಿ ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭೋಗರಿಯುತ್ತ ಎರಗುವ ಸುಖ, ದುಃಖಗಳ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಮುಳುಗುತ್ತ, ತೇಲುತ್ತ ಸ್ವಯಂಕೃತ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರಲಾರದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ತೀರ್ವ ಹಂಬಲದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮುಮುಕ್ಷು (ಸಾಧಕ) ಈ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ತವಕಿಸುತ್ತ, ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿವೇಕಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುತ್ತ, ಮನನ ಮಾಡುತ್ತ ಮೌನಿಯಾಗಿ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನರಾದ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಸದ್ಗುರುವಿನ ನೆರವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸಾಧಕನು ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಗುರು

ಶುಕ್ರೋಷಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ, ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಲಿಸುತ್ತ, ಮನನ ಮಾಡುತ್ತ, ವಿವೇಚನಾಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಏಕನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ. ಗುರುವು, ಜೀವಿಯ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಅನುಭವಗಳಾದ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ (ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿ), ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ (ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಅನುಭವಿಸುವ ಕನಸುಗಳು) ಮತ್ತು ಸುಷುಪ್ತಿ (ಯಾವ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ನಿಲುಕದಂಥಹ ಗಾಢ ನಿದ್ರಾವಸ್ಥೆ)ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಭೋದಿಸುವರು.

ಸ್ವಪ್ನ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅನುಭವಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವಂತಹದ್ದು ಮತ್ತು ಅಶಾಶ್ವತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಏಳುವ ಅಲೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ, ತಳಹದಿ ಇರುವಂತೆ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿ “ಆಧಾರ”ವಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದ “ಅರಿವು” (ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆ) ಎಲ್ಲ ಅವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಾಧಾರ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವನೆ, ವಿಚಾರಗಳ ‘ಅರಿವಿನಿಂದ’ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆವಿರದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವಸ್ಥೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಷುಪ್ತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ. ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಲಯವಾಗಿ, ಭಾವನಾಶೂನ್ಯವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾರದಂತಹ, ಕೇವಲತ್ವ ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಡುವ ಶಾಂತತೆ ತುಂಬಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ಅನುಭವವೇದ್ಯವಾಗುವ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಘಟನಾವಳಿಗಳು, ಕನಸು ಮುಗಿದು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ನಂತರ ಮಾಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅನುಭವ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಅನುಭವ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ‘ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ, ಸುಖವಾಗಿ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಜಾಗೃತ ಹಾಗೂ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಗಳ ಅರಿವು ಇರಲು ಕಾರಣ, ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ, ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಸಾಕ್ಷೀರೂಪದಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬನೇ ಆದ ಆತ್ಮತತ್ವ. ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮರೆಯಾಗಿ, ವಸ್ತುಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘಟನೆಗಳೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಅನುಭವವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಅಖಂಡ ಮಾನ ಹಾಗೂ ಶಾಂತತೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖ, ಭೋಗ ಲಾಲಸಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, ಆಕಾರ, ರೂಪ, ಅಂತಸ್ತು, ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ಬಯಕೆಗಳು

ಇರುವುದಿಲ್ಲ. "ನಾನು" ಇಂಥವನು / ಇಂಥವಳು ಅನ್ನುವ ಭೇದಕಲ್ಪನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದ ಮನಸ್ಸು ("ನಾನು" ಅನ್ನುವ ಅಹಂಕಾರ ಸಮೇತ ವೃತ್ತಿ) ಸ್ಮರಿಸಿ "ತನ್ನತನದ" ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗು ವಸ್ತುಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ, ಶಾಂತತೆ ಹಾಗು ಮೌನ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸುಷುಪ್ತಿಯು ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ಘಟನೆ ಎಂದು ಅನಿಸಿದರೂ, ಉಳಿದ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗು ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಮೂಲ ಆಧಾರ. ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ದ್ವಂದ್ವಗಳಾದ ದೃಶ್ಯ, ದೃಷ್ಟಿ (ನೋಡುವುದು), ದೃಷ್ಟಾರ (ನೋಡುವವನು); ಕರ್ತೃ (ಮಾಡುವವನು) - ಕರ್ಮ, ಕರಣ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ನೋಡುವುದು, ಕೇಳುವುದು, ಮಾಡುವುದು, ಅನುಭವಿಸುವುದು, ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಡುವ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳು, ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಾಧಕ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗು ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಗಳ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವಿವೇಚನೆಗಾಗಿ, ಸುಷುಪ್ತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸುಷುಪ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಢ ಮೌನ, ಶಾಂತಿ, ಆನಂದವಿದೆ ಎಂದು ಭಾಸವಾದರೂ, ಅವುಗಳ ಅನುಭವ ಅಥವಾ ಅನುಭವಿಸುವ ಅರಿವು ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸುಷುಪ್ತಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ, ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವರ್ಣಿಸಲಾರದಂತಹ ಪ್ರಸನ್ನತೆ, ಶಾಂತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬ ಅರಿವು ನೆನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಕನಸಿನ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ ಕ್ಷಣಿಕ ಅವಧಿಯುಳ್ಳದ್ದು ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಅನುಭವಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರವಾದಕೂಡಲೆ ಮಾಯವಾಗುವ ಸ್ವಪ್ನದ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು, ವರ್ಣರಂಜಿತ ಘಟನೆಗಳು, ಅನುಭವಿಸಿದ ಭಾವಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುಲಂಕೂಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ "ತಾನು" (ಅಹಂಭಾವ) ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವಂತೆ, ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ, ಎಲ್ಲವೂ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡನಂತರ, ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿ, ಅರೆ! ಏನಿದು ! ಆಶ್ಚರ್ಯ ! ಇದುವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು, ನೋಡಿದ್ದು, ಕೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕನಸು ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರ

ಸ್ಪರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದು 'ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯ' ಎಂದು ತೋರಿತ್ತೋ, ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ನಂತರ ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಯ 'ಹುಸಿ ಸತ್ಯ' (ಮಿಥ್ಯಾ) ಎಂದು ಅರಿವಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ, ನೋಡುವ, ತಿಳಿಯುವ ಘಟನಾವಳಿಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು, ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಕರ್ಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯ ವಾಗಿಯೇ ತೋರುವುದು, ದಿಟ ಎಂದು ನಂಬಿದರೂ, ಇವೆಲ್ಲ ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೇಲುನೋಟದ 'ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸತ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲ! ಏಕೆಂದರೆ, ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯೂ ಸಹ ದೇಹವಿರುವವರೆಗೂ ಇರುವಂತಹ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕನಸು ! ಈ 'ಎಚ್ಚರ ಸ್ಥಿತಿಯ' ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚತ್ತ ಆತ್ಮನಿಷ್ಠನಾದ ಯೋಗಿಯು, ತಾನು ಕರ್ತೃವೂ (ಮಾಡುವವನು) ಅಲ್ಲ ಭೋಕ್ತೃನೂ (ಅನುಭವಿಸುವವನು) ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರುವ ದೃಶ್ಯಗಳ ಘಟನೆಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತ ಭಯ, ಆತಂಕ, ಉದ್ವೇಗ, ಚಿಂತೆ, ಹರ್ಷ, ಕೋಪ, ಸಂತೋಷ, ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವೆಂದೇ ನಂಬಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚಿತ್ತಮೇಲೆ, ಇದುವರೆಗೆ ನೋಡಿದ, ಭಾಗಿಯಾದ, ಅನುಭವಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇವಲ ಮನಸ್ಸು ಅನುಭವಿಸಿತು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ. ತಾನು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಿದ್ದೆ, ಎಲ್ಲೂ ಎದ್ದು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಾನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಮಲಗಿದ್ದು, ಯಾವರೀತಿಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾಸವಾಯಿತು ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಕನಸು ಕಾಣುವುದು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಘಟನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಈ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯ ಒಳಮರ್ಮದ 'ಅರಿವು' ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ, ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತ ಉಪದೇಶಿಸುವದೇ ಗುರುವಿನ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ತಾತ್ಪರ್ಯವೆಂದರೆ, ಸಾಧಕನಿಗೆ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೀರ್ಘ ಕನಸು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿ ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕರ್ತೃವೂ ಅಲ್ಲ, ಭೋಕ್ತೃನೂ ಅಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದರ "ಅರಿವು" ಉಂಟು ಮಾಡುವದೇ ಆಗಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನಾ ಪಥದಲ್ಲಿ ಗುರುವು, ಈ ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ (ಅಂದರೆ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸುಷುಪ್ತಿ) ಕೇವಲ ಪದಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಾರದಂತಹ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ 4ನೇ ಸ್ಥಿತಿಯಾದ ತುರಿಯಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಲುಪಲು ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯೋಚಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಇದೇ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿ. ಪರಮಾನಂದದ ಸ್ಥಿತಿ. ಜ್ಞಾನೋದಯದ ಸ್ಥಿತಿ. ನಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧ, ಶುದ್ಧ, ಮುಕ್ತನಾದ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಆತ್ಮನ ಸ್ವಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುವವರೆಗೂ ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಮಾಧಾನ, ಶಾಂತಿ, ಪ್ರಸನ್ನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಗುರುವು ಕನಸಿನ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಕಾರುಣ್ಯಭರಿತ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಭರಿತ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರ್ಣ, ಅನುಗ್ರಹ ಫಲ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯುಂಟಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನದ ತೆರೆ ಕಳಚಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಕನಸಿನಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಾನು, ಮಾಡುವವನೂ, ನೋಡುವವನೂ, ಕೇಳುವವನೂ, ಅನುಭವಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ದೇಹ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸಂಘತವಾದ ನಾನು ಅನ್ನುವ ಅಹಂಭಾವ (ಅಹಂಕಾರ) ಮಾಯವಾಗಿ, ನಿಜವಾದ “ನಾನು” ಈ ದೇಹವೂ ಅಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸೂ ಅಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷೀ ರೂಪದ ಅಖಂಡ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಅನಂತ, ಅನಾದಿ, ನಿರ್ವಿಕಾರಿ, ನಿರವಯವ ಆತ್ಮ ಎನ್ನುವ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ, ಉದಾಸೀನತೆ ತೋರಿ, ನಿರುತ್ಸಕ್ತೆಯಿಂದ, ಆಶಾರಹಿತನಾಗಿ, ಬಂಧಮುಕ್ತನಾಗಿ, ಶರೀರ ಕರ್ಮಗಳಾದ ಆಹಾರ, ಭಕ್ಷಣೆ, ವಿಸರ್ಜನೆ, ನಿದ್ರೆ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ನೋಡುವುದು, ಕೇಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಂದ ಮುಂಬರುವ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ, ಜ್ಞಾನಿಯು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಬಿಡುವುದಾಗಲಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿಯು ದೇಹಾತೀತನಾಗಿ, ಲೋಕಾತೀತನಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಫಲಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ವಿಚಲಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ).

ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದೆ ? ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯು 'ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಕನಸು' ಎಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇದೆಯೇ ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಇವು ಶರೀರಧಾರಿಯಾದ ಜೀವಾತ್ಮನ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ ಜನ್ಯ ಕರ್ಮಗಳು. ಉದಾ: ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಯೋಗದಯವಾದ ನಂತರ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ, ಮಾನವ ಸಂಕುಲದ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಪಾತ್ರ ಎನೂ ಇರದಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಗತಿಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಆತ್ಮ ಚೈತನ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಚುರುಕಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕರ್ಮಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಆತ್ಮನು ದೇಹದ

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳದೆ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ಕೂಟಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಯೋಗಿಯು ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ದೇಹವೇ ನಾನು ಎಂಬ ದೇಹಾತ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲ ಚಿತ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕರಿಗೆ 'ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾವಿಲಾಸ' ಆತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ, ಗಮನಾರ್ಹವಾದ, ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದ ದಾರಿ ದೀಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿರತ್ನದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಯ (ಜೀವನ್ ಮುಕ್ತನ) ಅನುಭವಗಳು, ಎಲ್ಲ ಮಹಾನ್ ಯತಿಗಳಿಂದ, ಮುನಿಗಳಿಂದ, ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಿಂದ, ಅವಧೂತರಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉಪದೇಶಾಮೃತವೇ ಆಗಿವೆ. ಬಹುಷಃ ಇಂತಹ ಅಮೋಘ, ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿರತ್ನವನ್ನು (ಲಘುಕಾವ್ಯವನ್ನು) ಶ್ಲೋಕಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ, ಉಪದೇಶ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ತಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರು ರಚನೆ ಮಾಡಿರಲಾರರು. ಮಹಾನ್ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಾದ, ಅವಧೂತರಾದ, ಲೋಕಾತೀತರಾದ, ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಕಲ ಅಂಡ, ಪಿಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಪದಾರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರಿಗೆ ದ್ವೈತಭಾವವಾಗಲಿ, ಜ್ಞಾನಿ - ಅಜ್ಞಾನಿ ಎಂಬ ಭೇದವಾಗಲಿ ಬಂದೀತೆ ? ಸದಾ ಆತ್ಮ ನಿಷ್ಕರಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಮುಖಾರವಿಂದದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಅವಧೂತ ಕಾವ್ಯವೇ "ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾವಿಲಾಸ".

(ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ದೀಪಾವಳಿಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಸ್ವಾಮೀಶ್ರೀಯವರ ಶುಭಕೋರಿಕೆಗಳು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೀಪವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರಲಿ. ಜ್ಞಾನದೀಪದ ಪ್ರಕಾಶವು ಅಂತಃಕರಣದ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಿ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಭವ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಲಿ. ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸುಖ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲಿ.

ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿ:

- ಅನುವಾದ : ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ ಪದಕಿ

ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಾಜೇಶ್ವರರ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸತ್ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಶ್ರೀಗಳೆ ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಯಾರು ಅನುದಿನವೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುವರೋ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ, ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆ ನನ್ನದು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ?”

“ಹೌದು, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ”. ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ನುಡಿದರು.

“ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು ? ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆತನನ್ನೇ ಉಪಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆತನೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಾನೆಯೇ ?” ಭಕ್ತ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ನೋಡಿ, ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಭಗವಂತನೇ ಈ ರೀತಿ ವಚನ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ.

ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋ ಮಾಮ್ ಏ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೆ |

ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಮ್ ||

ಯಾರು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂತಹ ಭಕ್ತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಂತ ಹೇಳಿರಲು ಅದು ಸುಳ್ಳಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಭಾಗ, ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ಉಪಾಸಿಸಿದ್ದೇ ನಿಜವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ ಭಕ್ತ ಪರಾಧೀನ.”

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀಯವರು ಸ್ವಯಂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು.

ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿದ್ದ, ಮಹಾಯೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀಯವರು ಪಾರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ, ಲೋಕ ಸಂಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ, ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಮುಂಬೈಗೆ ಬಂದಾಗ ವಾಸಿಸಲು ನಗರದ ಸದ್ದುಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ, ಊರಿನ ಹೊರವಲಯದ,

ಹಸಿರು ವನಸಿರಿಯ ವೃಕ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ, ಜನ ನಿಬಿಡದಿಂದ ದೂರಾದ ಏಕಾಂತ ನರ್ಮದೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಆಲಯವು ಟ್ರಾಂಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ, ಭಾರತೀಯ ಜಲಸೇನೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ನಿರ್ಭಂದಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಕಾಡು ಗಿಡ, ಪೊದೆಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಜನವಸತಿಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಜನರು ಬಂದು ಹೋಗಲು ಕೇವಲ ಒಂದು ರಹದಾರಿಯಷ್ಟು ಜಾಗವಿದ್ದು, ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆ ಜಲಸೇನಾ ಪಡೆಯ ಬಿಗಿಯಾದ ಮುಳ್ಳುತಂತಿ ಬೇಲಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಜನರು ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಪ್ರಶಾಂತ ಜನರಹಿತ ದೇವಾಲಯದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ವಾಸಿಸುತ್ತ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ (ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ) ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಎದೆಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆದರೆ ದಿನಗಳಿಂದಂತೆ ಎದೆನೋವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಂತೆ, ಶ್ರೀಗಳವರು ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತ ಯೋಚಿಸಿದರು. ಎದೆ ನೋವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಯವವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಈ ದೇಹದ ನೋವಿನ ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ, ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಈ ಶರೀರ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವ ನಶ್ವರ ಪದಾರ್ಥ. ಶರೀರ ಅಳಿದ ಮೇಲೂ, ನಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧ ಶುದ್ಧ ಮುಕ್ತನಾದ “ನಾನು” (ಆತ್ಮ) ಆಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ ಈ ನಿಜವಾದ “ನಾನು” ಯಾತನೆ, ಸಂಕಟ, ನೋವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ “ಮನಸ್ಸು” ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಎದೆನೋಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಭವ ಈಗಿನ ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ (ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ಯಾವ ನೋವಿನ ಅನುಭವವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ. ದೇಹಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ (ದೇಹವೇ ನಾನು ಅನ್ನುವ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ) ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ದೇಹದ ಇರವನ್ನು ಮರೆತಾಗ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಗ್ನವಾದಾಗ ಯಾತನೆಯ ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಹ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿಸಿದರೆ ಯಾತನೆ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಪಡಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ದೇಹಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವುದು ಮೇಲು. ಭಗವದ್ ಗೀತೆಯ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ “ದುಃಖ ಸಂಯೋಗ ವಿಯೋಗಂ ಯೋಗ ಸಂಜ್ಞತಂ!” ನೋವು ಯಾತನೆ, ಸಂಕಟಗಳ ಜೊತೆಗೂಡದೆ ಬೇರೆಯಾಗುವುದೇ ಯೋಗ. ಮನಸ್ಸು ಈ “ದೇಹ” ವೇ ನಾನು ಎಂಬ ಅಹಂಭಾವಪೂರಿತವಾಗಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯಭಾವದಿಂದ ದೇಹಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಜೊತೆ ಒಂದು ಗೂಡಿದಾಗ ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದಾಗ ಯಾತನೆಯ ಅನುಭವ ಮರೆಯಾಗಿ, ಈ ಯಾತನಾರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಯೇ “ಯೋಗ” ವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು.

ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನೋವು, ಸಂಕಟ, ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಸಹಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ (ಅಥವಾ ಸಾಧಕನಿಗೆ) ಇರಬೇಕಾದ “ತಿತೀಕ್ಷ್ಣ” ಅನ್ನುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು. ಈ ಎದೆನೋವನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಆತಂಕಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಿತಿಕ್ಷ್ಣ ಇದೆಯೇ? ಈ ದೇಹದ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹದರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗ, ಯಕಶ್ಚಿತ್ ನೋವಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕೆ? ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಆತನು ಕೊಡುವ ಔಷಧ, ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕೆ ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಎದೆನೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆತಂದುಬಿಡುವರು ! ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಕಳೆಯುವವರೆಗೂ ಈ ಯಾತನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆತುರದಿಂದ ಈ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಉಪಷಮನಗೊಳಿಸಲು ಔಷಧವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ, ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಯಾತನೆ ಮಾಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಇನ್ನಾವುದೋ ಸಂಕಟ, ರೋಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಕಾಡಿಸಬಹುದು. ಔಷಧವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಕಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತದೆಯೆ ವಿನಃ ಅದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ಒದಗಿ ಬಂದ ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಮರುಮಾತನಾಡದೇ ಸಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅದು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಈ ಬಗೆಯ ಸತತ ಮನನ, ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀಯವರು ಹಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರೂ ಸಹ, ಯಾತನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಬದಲು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ಮೊದಲ ಜಾವದ ಅಲ್ಪ ನಿದ್ರೆ, ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದು ಜಪದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಕಾಲ ಓಡುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ 3.30ರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಠಡಿಯ ಹೊರಗೆ ಶಿವಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಹಬ್ಬಾಗಿಲಿನಾಚೆಯಿಂದ “ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ” ಎಂಬ ಕ್ಷೀಣ ಧ್ವನಿ ಅಂತಹ ನಿಶ್ಯಬ್ದ, ನೀರವ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳವು ಆಧ್ವನಿಯನ್ನಾಳಿಸಿ ಕೌತುಕಗೊಂಡು ಎದೆನೋವು ದೇಹವನ್ನು ಹಿಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೂಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಗಡೆ ಇಂತಹ ಸರಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಂದವರು ?” “ನಾನು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳೇ ವೈದ್ಯ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ”. ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನ ಆಚೆಯಿಂದ ಪರಿಚಿತವಾದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿತು. ಸುಮಾರು 75 ವರ್ಷದ ವಯೋವೃದ್ಧರಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವೀ, ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರಾದ ನಾಡೀ ಮಿಡಿತಜ್ಞರಾದ ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನ್ ರವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. “ಅದೇನು ? ಇಂತಹ ನೆಟ್ಟರುಳಿನಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಾವು ಇತ್ತ ಬರೋಣವಾಯಿತು ?” ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಅದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜ್. ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಭಗವಂತ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ಅಂತ ಹೇಳಿದಹಾಗಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಮರು ಯೋಚಿಸದೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟೆ”. “ಇಂತಹ ನೀರವ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರಾ ?” “ನಿಜ ಮಹಾರಾಜ್. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಾಹನ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ”. ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನ್ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. “ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ, ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಜಪ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ.” ಎಂದು ನುಡಿದು ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಯವರು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಚೌಹಾನರವರನ್ನು ಒಳ ಕರೆದು ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ತೆರಳಿ ಪುನಃ ಆಸೀನರಾಗಿ ಜಪಮಗ್ನರಾದರು. ಚೌಹಾನರೂ ಸಹ ಬೆಳಗಿನ 6 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ದೇವಾಲಯದ ಅರ್ಚಕ ಬರುವವರೆಗೂ ಮಾನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಜಪವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅರ್ಚಕ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಬಂದು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 6.30ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳು ಮುಗಿದವು.

ತದನಂತರ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನರನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಕಾಫಿ ಸೇವನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಬಿಸಿಯಾದ ಕಾಫಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಾಚಿ ಹೇಳಿದರು.

“ವೈದ್ಯರೇ ನನ್ನ ನಾಡಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.”

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅತ್ಯಂತ ಸಜ್ಜನರಾದ ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನರವರು ಕೇವಲ ನಾಡಿ ಮಿಡಿತದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ವೈಕ್ರಿಯ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂತಹ ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂತಹ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ನಾಡಿ ಮಿಡಿತದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಲೋಕದಿಂದ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸ ಬಲ್ಲ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಡೀ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೊದಲು ಅವರು ರೋಗಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು “ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸರಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವೆನು. ನನ್ನ ರೋಗ ತಪಾಸಣೆಯು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಯವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೆಂದೇ ತಮ್ಮ ಸಹಿಸಲಾಧ್ಯವಾದ ಎದೆನೋವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಕೈ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನವರು ಶ್ರೀಗಳ ಬಲಕೈಯ ನಾಡಿ ಮಿಡಿತವನ್ನು ಎಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಒಂದು ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ಅವರ ಮುಖ ವಿವರ್ಣವಾಗಿ ನಿಡಿದಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗೈದರು.

“ಎನು ಸಮಾಚಾರ ?” ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಎನು ಹೇಳಲಿ ಮಹಾರಾಜ್. ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗಲೇ ತಾವು ತಿಳಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ತಡೆಯಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಎದೆ ನೋವಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾತಕ್ಕೆ ? ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಿತ್ತಲ್ಲವೇ ?”

“ಯೋಚಿಸದಿರಿ. ಆಗಿ ಹೋದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ. ಅದೇನು ಆಗಬೇಕಿತ್ತೋ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮುಂದೇನು ?”

“ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ಬೇನೆ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ -ಉತ್ಕಟ, ಉಲ್ಪಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವೆ.” ಎಂದು ನುಡಿದು ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನ್‌ರವರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅವರು ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳ ಯೋಚನಾಲಹರಿ ಸ್ವಗತದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಆ ಭಗವಂತ ನಾರಾಯಣನೇ ಈ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನನ್ನ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಅಂತ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ನಡು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಏಕ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಆತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆ? ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಲಹರಿ ಸಾಗಿರಲು ಶ್ರೀ ಚೌಹಾನ್‌ರವರು ತಕ್ಕ ಔಷಧ, ಮಾತ್ರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟರು. ಉಳಿದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಂದು ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಗಳ ಎದೆನೋವು ಉಪಶಮನ ಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಎರಡನೇ ದಿನ ಮಾತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಮೇಲಿನ ನಿಜ ಜೀವನದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀಗಳವರು ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳಿದರು.

ನಾನು ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಎದೆನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಕರ್ಮಫಲ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಲು ಭಗವಂತನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಥವಾ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆವಿಚಾರವೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಧೈರ್ಯವನ್ನು, ಸಹನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಮಾತ್ರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ವೈದ್ಯ ಚೌಹಾನ್‌ರವರು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನಗೆ ಔಷದೋಪಚಾರ ನೀಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ 10 ಘಂಟೆಯ ನಂತರವೇ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವೈದ್ಯ ಅಂದು ಸರಿಸಾಟಿಯಲ್ಲಿ 3.30ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಧೀಃ ಶಕ್ತಿಯಾವುದು ? ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನರಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ. ಆ ವೈದ್ಯರೂ ಸಹ ಜನಸೇವೆಯೇ ಜನಾರ್ಥನನ ಸೇವೆ ಎಂದು ನಂಬಿ, ನಿರ್ವಾಢದಿಂದ ಔಷಧಿ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಪಡೆದು ಬೇರಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಯಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸಜ್ಜನ, ದಕ್ಷ ವೈದ್ಯರೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವಶಾತ್ ಇಂದು ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಯಾಕಾರಿಯಲ್ಲದ, ವಿಶಿಷ್ಟ ನಾಡಿ ಮಿಡಿತ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ (ನಾಡೀ ವಿಜ್ಞಾನ) ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷದ ನಾಡೀ ಬಡಿತದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಎಂತಹ ರೋಗವನ್ನಾದರೂ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಲ್ಲ, ನುರಿತ ಪಂಡಿತರು ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ, ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ, ಉದಾಸೀನ. ಕೇವಲ ನಿರ್ವಾಢದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮನೋಭಾವದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಇಂದು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇಂದು ರೋಗ ಲಕ್ಷಣ ಪತ್ತೆಮಾಡಲು, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ (ಗಣಕಯಂತ್ರ) ಒಡಗೂಡಿದ ವಿದೇಶೀಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಸಿ.ಟಿ. ಸ್ಕಾನಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲರೀತಿಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ರೋಗಿಯನ್ನು ಬಲಿಪಶುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಪಂಚತಾರಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂದು ಬಾಂಧವ, ಆಪ್ತೇಷ್ಟರಿಂದ ರೋಗಿಯನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು, ಆಧುನಿಕ ನಿಷ್ಣಾತ ವೈದ್ಯರು ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಹೆಣಗುವರು. ಆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಕೈಕೊಟ್ಟರೆ ವೈದ್ಯರು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೂಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಭಗವಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಭಕ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ವಾಢತೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತನಾಗಬೇಕು. ಏನನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇಂದ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಾಢಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶರಣಾಗತನಾಗುವುದಲ್ಲ. ಈ ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ತೊರೆದು,

ದೇಹದ ಅಳವು, ಉಳವು ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ, ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ಉಪಾಸಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಕಳೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ದೈವೀಸಹಾಯ ಯಾವುದೋ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಐವ್ವರೈ, ಅಧಿಕಾರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಖಂಡ, ನಿರ್ವಾಙ್ಮ ಪ್ರೇಮ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮದ ಹೊಣೆ ಆತನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದರ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ?

ಅಂತರಂಗ ಧ್ವನಿ

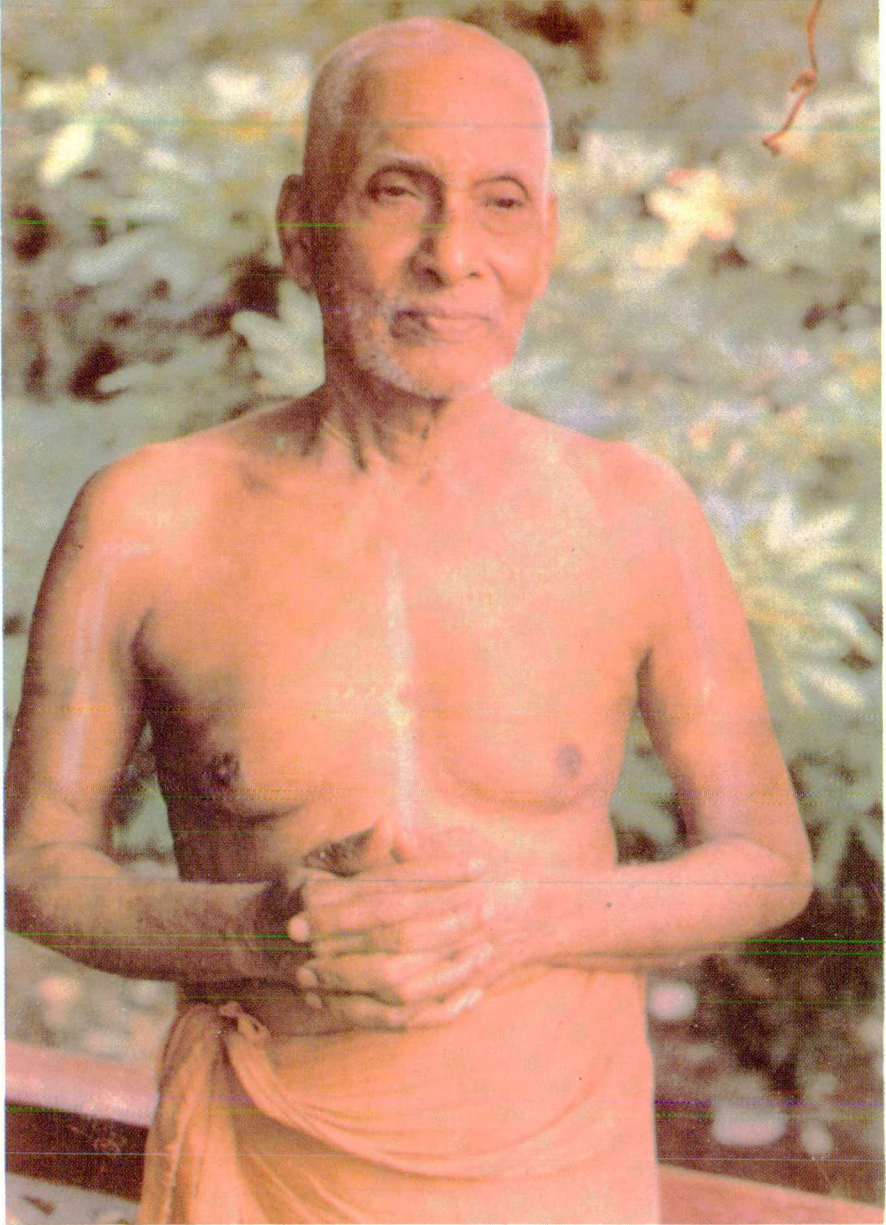
- ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ ಪದಕಿ, ಹಾವೇರಿ.

ಗುರುದೇ, ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ,
ಮಸ್ತಿಷ್ಕವಿರಿಸಿ, ನಮಿಸುವಾಗ
ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಾ ಕಾಣಲಾರದೆ ಹೋದೆ.
ನಿಮಿಲಿತ ನಯನಗಳಲ್ಲಿ, ಮನುಕಾದ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ,
ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಭಾವ ಸ್ಫುರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಕಂಡೆ.
ಆ ಈಶನೇ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ, ಆ ಜ್ಯೋತಿಯೇ
ಸದ್ಗುರುವಾಗಿ ನಿಂತ ದರ್ಶನದ ಭಾವ ಕಂಡೆ.
ಈ ಮೂಢನನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಬಂದೆಯಾ ತಂದೆ ?
ಅಜ್ಞಾನ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದೂ
ಹೊರಹೊಮ್ಮದೆ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ಮೊರೆ ಇಡುತ್ತಿರುವ
ಈ ಪಾಮರನಿಗೆ ಕೈಬೆ ಉಣಿಸಲು ಬಂದೆಯಾ ತಂದೆ ?
ಧನ್ಯವಾಯಿತು ಮನವು, ಪಾವನವಾಯಿತು ತನುವು.
ಮುಂಬರುವ ಹಯನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಯ ರಕ್ಷೆ ಇರಲಿ.
ಗುರುದೇವ
ವಾಸನಾಭರಿತ ಕಲುಷಿತ ಅಂತಃಕರಣ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಲಿ
ಎಂದು ಹರಸು ಮಹಾ ಕಾರುಣ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯೇ.
ಈ ತಪ್ಪು ಹೃದಯಾಂತರಾಳದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಗುರುವೆ

* * *

Edited and Printed by : ASHOK MATTOO at Span Print, No.72, 24th 'A' Cross, Karesandra, BSK 2nd Stage, Bangalore - 560 070, Phone : 6638831 and published by : Swami Virajeshwara, on behalf of Hamsa Ashramam, Anusoni, Kelamangalam, Dharmapuri Dist., Tamil Nadu 635133. Editor : Ashoka Mattoo

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ವಿದ್ಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ
(ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಾಜೇಶ್ವರ ಅವರ ಗುರುಗಳು)

HIS DIVINE GRACE SWAMI VIDYANANDA SARASWATHI
(Guru of Swami Virajeshwara)

HAMSA ASHRAMAM

